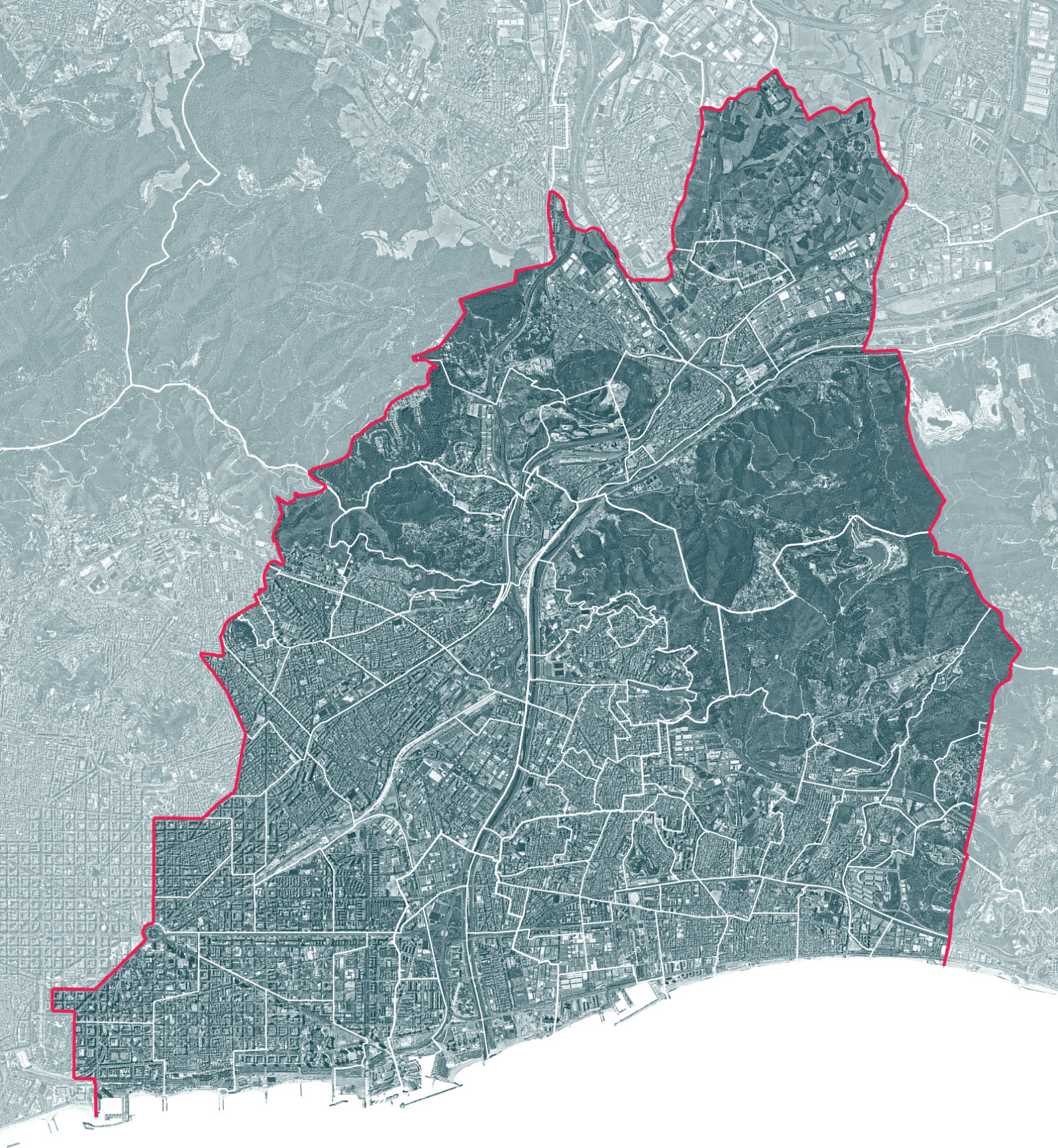

Agenda Besòs

resum executiu

consorcibesòs
● ● ● ●

Redacció:

consorcibesòs

amb la col·laboració de:

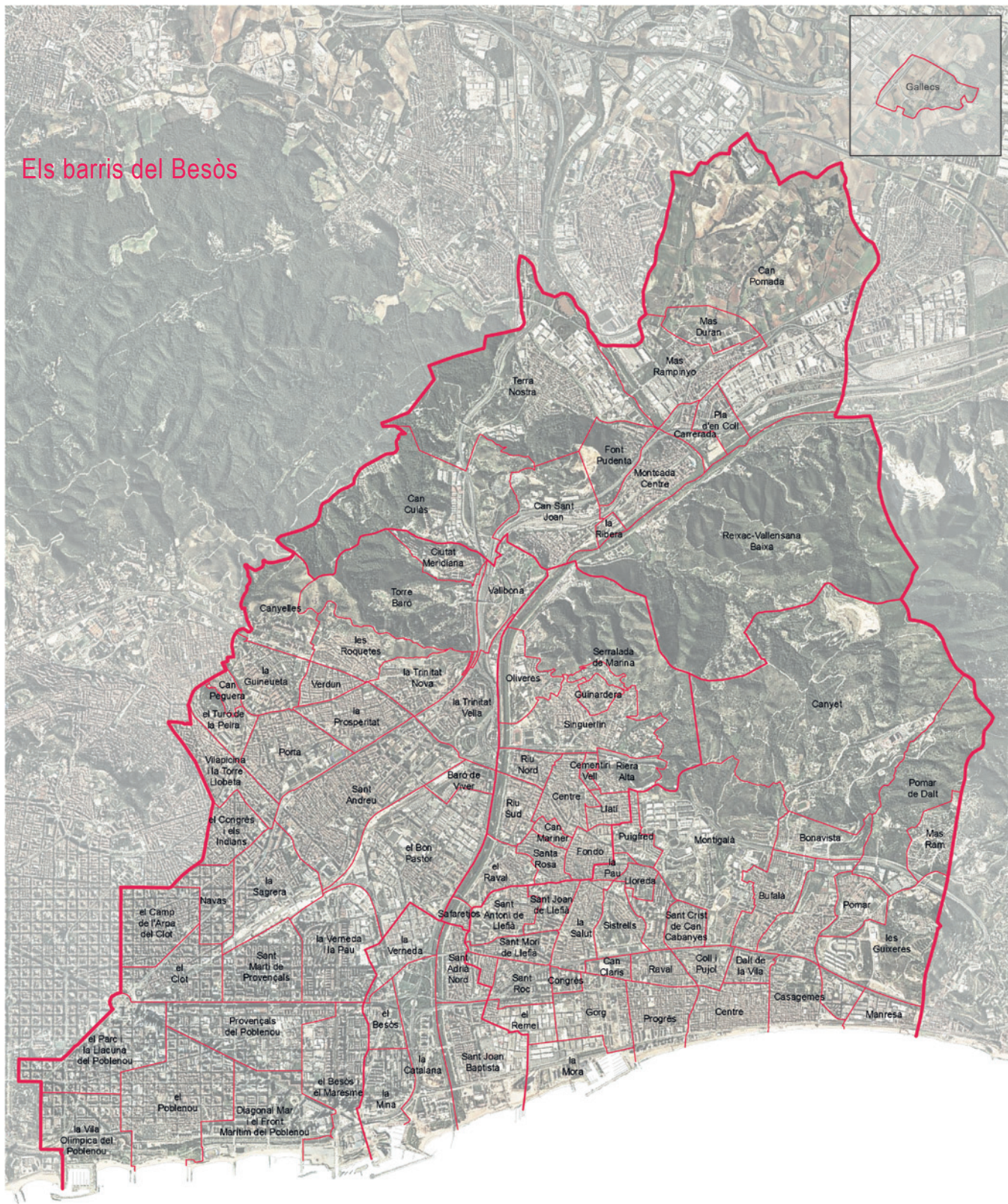

AGENDA BESÒS

RESUM EXECUTIU

L'EIX BESÒS	5
L'AGENDA BESÒS	6
PLA D'ACCIÓ	15
PLA DE TREBALL	62

Els barris del Besòs

Font: Elaboració pròpia

98 barris
més de 100 nacionalitats

24,6%
de població
estrangera

22,2%
població estrangera
a l'AMB

1 millón de personas

30%
de la població
de l'AMB

12%
de la població
de Catalunya

L'EIX BESÒS

L'Eix Besòs comprèn els termes municipals de Badalona, Montcada i Reixac, Sant Adrià de Besòs, Santa Coloma de Gramenet i els districtes de Nou Barris, Sant Andreu i Sant Martí de Barcelona. És un territori que es localitza al llarg de la conca baixa del riu Besòs, des del congost que forma al travessar la Serralada Litoral (incloent els estreps de Collserola i la Serralada de Marina) fins al seu pla deltaic i desembocadura al mar.

Avui, al Besòs hi viuen pràcticament un milió de persones, el que representa el 30% de la població de l'Àrea Metropolitana de Barcelona i el 12% de la població de tota Catalunya. Amb una superfície de més de 80 km², el Besòs s'articula en 98 barris constituint el paisatge social més complex i divers de tota Catalunya.

Malgrat tenir elements geogràfics potencialment estructuradors, com són la plana litoral i la façana marítima, el propi riu Besòs, Collserola o la Serralada Marina, la manca d'una visió integrada del territori agreujada per una llarga història de creixements urbans desordenats, han fet que avui el Besòs sigui un territori fragmentat i confús sense un projecte de desenvolupament urbà definit.

Tot i això, a mesura que la mirada metropolitana adquireix rellevància, territoris com el Besòs assoleixen elements de gran potencial gràcies a la seva centralitat i posició estratègica d'accessibilitat en relació a la gran regió metropolitana de Barcelona.

El Besòs esdevé clau com a territori d'accés Barcelona des del Maresme i el prelitoral vallesà i avui constitueix el principal corredor d'entrada i sortida de la ciutat, el que es tradueix en una gran concentració d'infraestructures viàries i ferroviàries d'alt valor estratègic. És llavors quan pràcticament el miler d'hectàrees de sòl productiu d'aquest territori, i en concret els polígons que es localitzen al llarg del corredor de la conca baixa del Besòs, enmig d'un entorn urbà, esdevenen espais amb un alt potencial per la ubicació de nous ecosistemes productius que requereixen de factors de localització associats a la densitat urbana.

El Besòs, alhora, és també un territori estratègic pel funcionament del metabolisme urbà i contribueix enormement al medi ambient metropolità. La recuperació mediambiental del riu Besòs, la modernització i cobertura de la depuradora del Besòs a Sant Adrià, una de les més grans d'Europa en un entorn urbà, la millora de les depuradores de la conca, la construcció dels Ecoparcs, les millores de la planta de valoració energètica, les millores de les plantes de generació d'energia de cicles combinats, la construcció de deixalleries i una llarga llista de polítiques i programes de caràcter municipal i metropolità que han canviat de manera radical la qualitat ambiental d'aquest territori i esdevenen un referent a nivell europeu.

5

81 km²
Superfície

4 municipis
Badalona, Montcada i Reixac, Sant Adrià de Besòs, Santa Coloma de Gramenet

3 districtes de Barcelona
Nou Barris, Sant Andreu, Sant Martí

16 barris vulnerables
dels 25 més vulnerables de l'AMB

28,5%
de la població resident en situació de risc de pobresa extrema o moderada

24,4%
població de l'AMB en situació de risc de pobresa extrema o moderada

L'AGENDA BESÒS

EL BESÒS, PER QUÈ ARA?

Una història de progrés: dels deutes del passat al potencial del present

El Besòs té una història urbana comuna. Al llarg de la segona meitat del s. XX, arrel de les tensions demogràfiques de la ciutat de Barcelona generades pel seu intens creixement econòmic, aquest territori va experimentar una ocupació accelerada sota les premisses de la zonificació monofuncional i de la preeminència de grans infraestructures generant una **fragmentació urbana que encara avui perdura**.

Històricament, el Besòs ha patit la persistència d'alts nivells de vulnerabilitat urbana en determinats barris, agreujats recentment per l'impacte de la crisi econòmica. Avui, per exemple, el Besòs concentra **16 dels 25 barris més vulnerables de l'àrea metropolitana**. L'existència de processos d'exclusió i segregació social en determinats barris ha fet que el Besòs hagi estat, tradicionalment, un **territori estigmatitzat**.

Malgrat els esforços dels ajuntaments per resoldre moltes de les problemàtiques d'escala local heretades del passat, el Besòs ha patit una **manca d'inversió** en relació a altres àmbits metropolitans. Al Delta del Llobregat, per exemple, la presència de grans infraestructures estratègiques com el port i l'aeroport i la concentració de polígons industrials ha propiciat, històricament, l'atracció d'inversions generant un major nivell de desenvolupament.

Tanmateix, avui el Besòs és un **territori amb un gran potencial** de futur gràcies a elements com la seva centralitat i accessibilitat respecte la gran regió metropolitana de Barcelona. De vertebrar-se en torn a les infraestructures blau-verdes, d'incorporar una major naturalització dels teixits urbans i les seves vores, potenciant els espais oberts, d'esdevenir un corredor productiu i de coneixement i un espai d'acollida on la diversitat es transformi en riquesa gràcies a un treball en comú. De transformar, en definitiva, l'estigma del passat en l'orgull d'una identitat consolidant un projecte compartit de futur amb vocació metropolitana.

Un procés de treball conjunt que no parteix de zero

La definició de l'Agenda Besòs no parteix de zero. El procés de col·laboració entre administracions i agents del territori per la transformació i la millora del Besòs s'inicia ja a la dècada dels noranta amb el **projecte de recuperació mediambiental del tram final del riu Besòs** i la creació del Parc Fluvial.

Des d'aleshores, gràcies a la creació del Consorci del Besòs la col·laboració intermunicipal s'ha anat consolidant com la via més productiva per millorar la qualitat de vida i ambiental dels barris a l'entorn del riu Besòs, en una clara aposta cap a un desenvolupament urbà sostenible.

Els antecedents de projectes de millora al Besòs són, entre altres, el **Pla Besòs** (2012) impulsat per l'Oficina Tècnica del

Besòs (OTB), que posteriorment quedaria annexada al Consorci del Besòs, la **Llei de Barris** impulsada per la Generalitat de Catalunya entre 2004 i 2010 i que va beneficiar 11 Projectes d'intervenció integral (PII), i, actualment en execució, els set **Plans de Barris** que promou l'Ajuntament de Barcelona al marge dret del Besòs.

L'Agenda Besòs té en compte aquestes experiències i pretén **donar continuïtat** a les sinèrgies generades fins ara aprofitant-ne el coneixement i les bones pràctiques.

La urgència davant situacions d'emergència social

L'Eix Besòs és un dels territoris que més ha acusat la darrera crisi econòmica. La prolongació del període de crisi i la persistència de les dificultats per trobar feina entre la població aturada ha comportat un col·lapse del sistema de protecció social amb el conseqüent **detrimenent de les condicions de vida i un augment de la pobresa**.

En conseqüència, el descens dels ingressos de moltes llars està plantejant tot un seguit de dificultats a l'hora de fer front a les despeses quotidianes més bàsiques, com els subministraments de serveis i el pagament del lloguer o de les quotes de l'habitatge. Les dificultats a l'accés a un habitatge, que satisfà una de les necessitats bàsiques de la població, està generant situacions d'emergència habitacional en forma d'infrahabitatge, sobreocupació o processos de desonaments, entre altres.

Si bé aquestes dinàmiques no han afectat amb la mateixa intensitat a tots els col·lectius de la població ni a tots els barris per igual, **la crisi ha evidenciat de nou l'elevada vulnerabilitat del Besòs**. Una vulnerabilitat que respon a elements estructurals com ara una **complexa realitat socio-territorial, un aïllament físic derivat de la discontinuïtat i la fragmentació urbana, i una alta densitat poblacional** generada en part per l'elevada implantació de polígons d'habitatges durant els anys seixanta i setanta.

Horitzó: PDU i finançament

L'objectiu de l'Agenda és **consensuar un projecte** de transformació de l'Eix Besòs basat en la millora de la qualitat de vida i la convivència. Fer-ho realitat dependrà del compromís de finançament de tots els agents locals i supramunicipals del territori. L'Agenda, per tant, ha d'esdevenir també un **instrument de pressió des d'on negociar** i atraure inversions provinquin de la Generalitat de Catalunya, de l'Estat Espanyol o de la Unió Europea. El resultat conjunt i coordinat sempre serà superior a la suma de les parts. Amb la definició d'un nou Pla Director Urbanístic Metropolità (PDU) a l'horitzó, l'Agenda Besòs també ha d'esdevenir l'espai de referència des d'on es consensui una proposta de futur pel Besòs a mig i llarg termini en matèries diverses com les infraestructures, la mobilitat, la qualitat ambiental o els equipaments i els serveis.

L'AGENDA BESÒS DEL PLA A L'AGENDA

Millorar, en definitiva, els sistemes de gestió actual i definir-ne de nous que donin resposta a les necessitats de la ciutadania en un context de crisi i d'incertesa.

Justament, l'Agenda Besòs ha d'esdevenir aquest espai de diàleg pel Besòs. Un instrument compartit des d'on consensuar estratègies i intervencions de diferent temporalitat. Un instrument que permeti canalitzar les planificacions existents i futures, per compartir-les i consensuar-les entre els municipis i la ciutadania, però també per poder executar-les a través de la recerca de compromisos de finançament per part de les administracions locals i supramunicipals

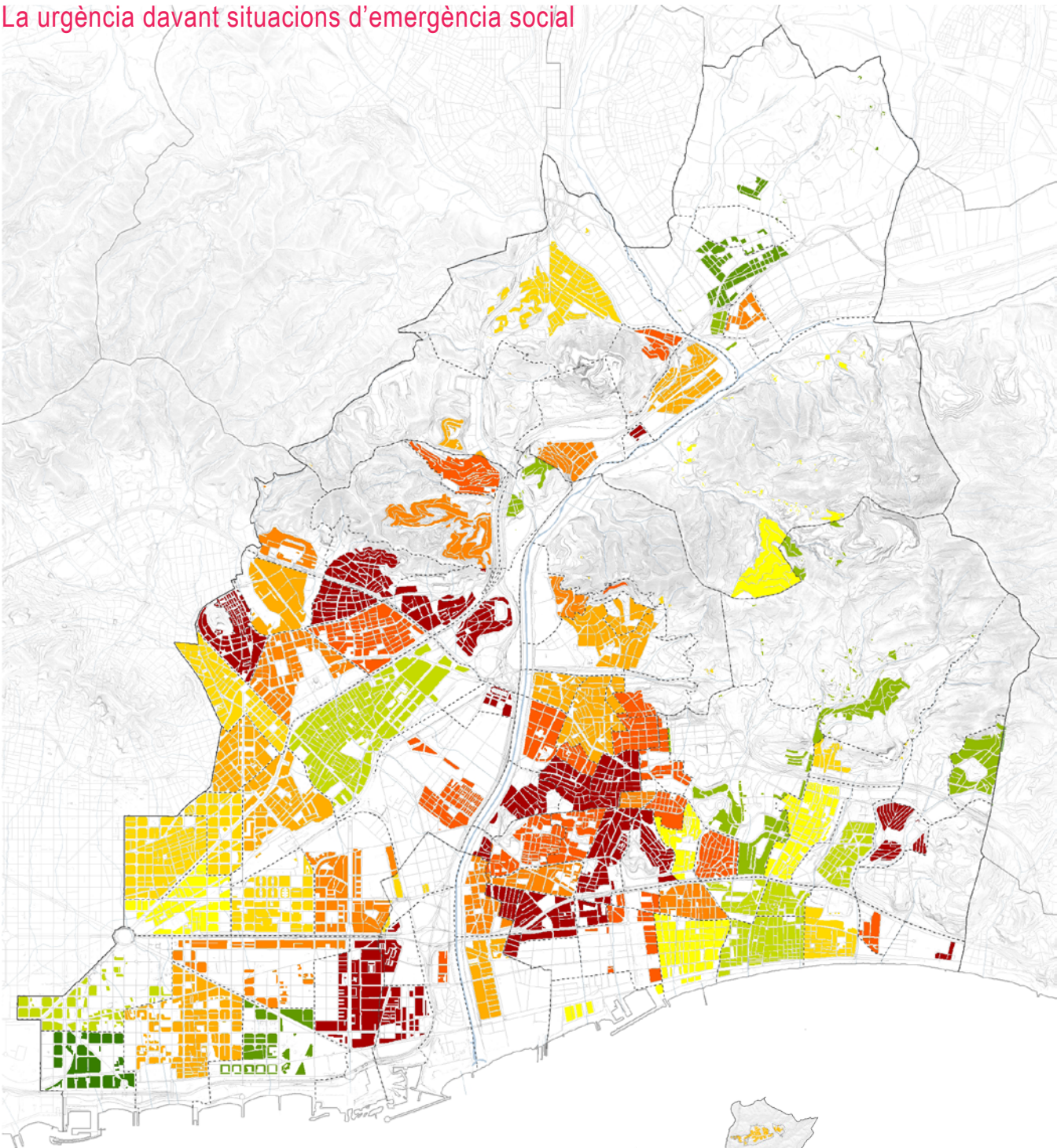
[illegible]

BR

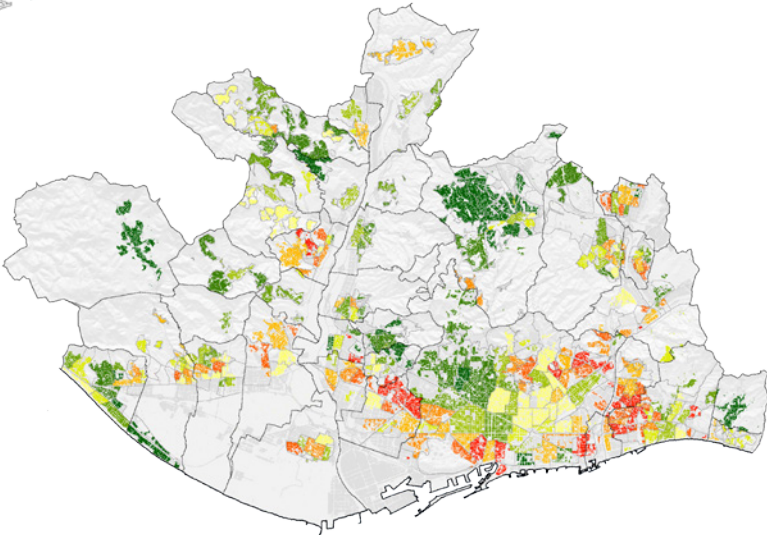
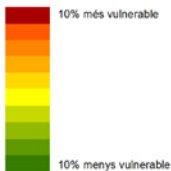
BARCELONA
REGIONAL

consorcibesos

Índex de vulnerabilitat urbana (decils) 2011

Font: IERMB a partir de dades del Cens de Població i Habitatge 2011 (INE) i de l'estimació de grups socials segons nivells de renda familiar a escala de secció censal 2011 (IERMB i CRM-UAB).

L'AGENDA BESÒS

L'Agenda Besòs té com a finalitat definir una estratègia d'acció compartida i consensuada entre els cinc municipis que pertanyen a l'Eix Besòs.

L'Agenda es concreta en tres pilars que, alhora, estructuren els treballs que s'han desenvolupat fins ara:

* LA VISIÓ ESTRATÈGICA

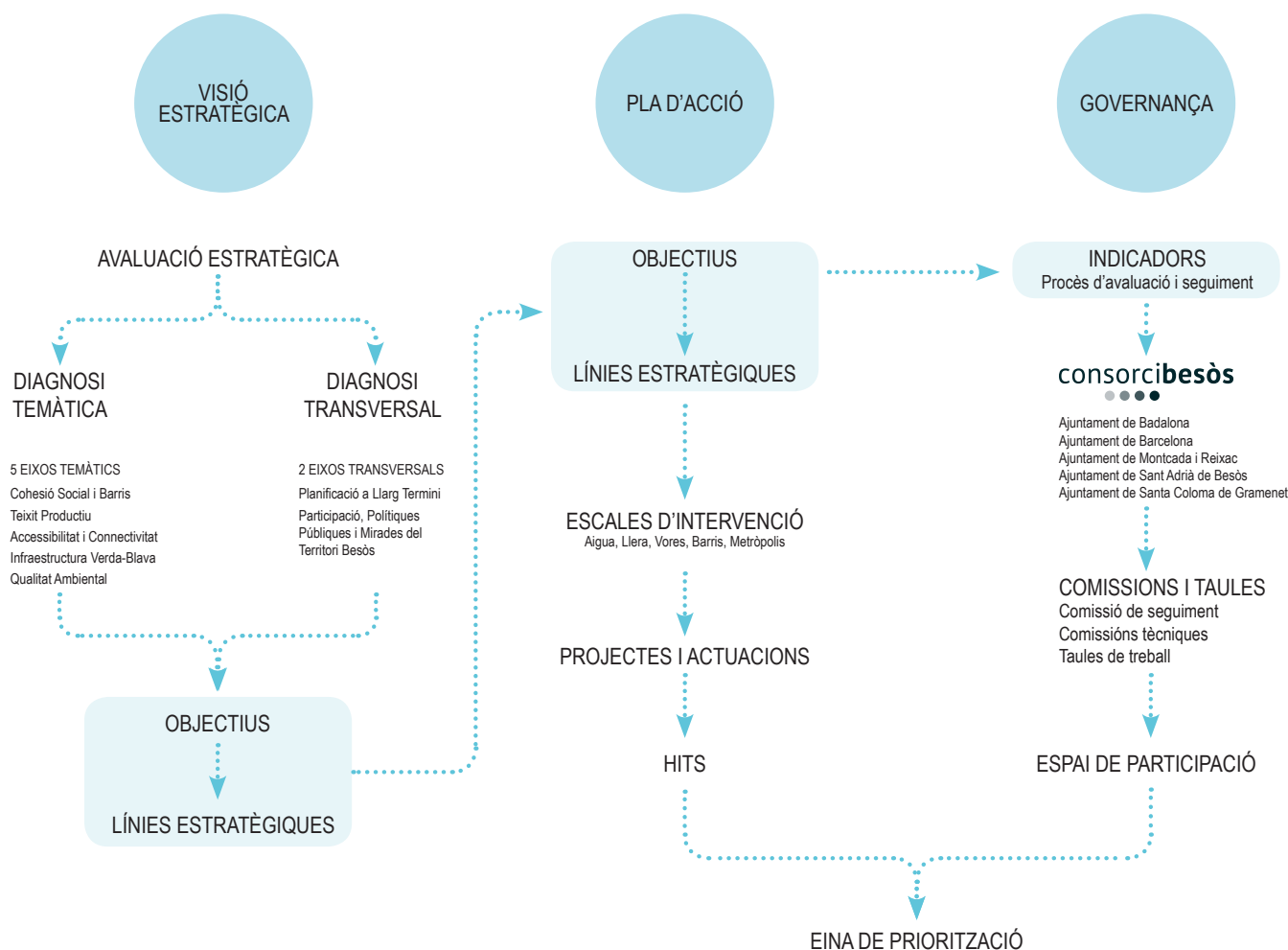
La definició d'uns objectius i unes línies estratègiques a partir de l'elaboració d'una diagnosi transversal del territori.

* EL PLA D'ACCIÓ

La concreció de les línies estratègiques en un conjunt de projectes i actuacions que s'implementen en diferents escales d'intervenció amb una prioritització segons criteris temporals, pressupostaris i de retorn social.

* LA GOVERNANÇA

La configuració d'una governança basada en la col·laboració entre els municipis de l'Eix Besòs i amb els agents del territori que enforteixi el Consorci del Besòs amb nous marcs i espais de cooperació.

Eixos temàtics

- Aspectes demogràfics i cicle de vida
- Formació i capital humà
- L'impacte de la crisi econòmica i l'augment de la pobresa
- Salut i autonomia personal
- Xarxes de suport
- Barri i percepció d'inseguretat
- Habitatge
- Equipaments de proximitat
- La vulnerabilitat urbana al Besòs

- Activitat econòmica
- Polígons d'activitat econòmica
- Centralitats terciàries
- Teixits comercials

- El territori i el model d'assentament urbà al Besòs
- Els elements socioeconòmics del Besòs
- Les xarxes de transport i la gestió de la mobilitat
- Les pautes generals de la mobilitat al Besòs
- Els impactes de la mobilitat al Besòs
- Situació dels plans de mobilitat urbana sostenibles a l'àmbit Besòs

- Anàlisi del verd
- Anàlisi dels serveis socioambientals en parcs i jardins
- Connectivitat ecològica
- Espais intersticials i de marge (EIM)
- Espais periurbans

- Qualitat de l'aire
- Qualitat acústica
- Qualitat odorífera
- Energia
- Cicle de l'aigua
- Residus

Eixos transversals

- Teixit social i participació ciutadana
- Densitat institucional i polítiques públiques
- Mirades del territori

- Medi ambient
- Mobilitat
- Assentaments urbans

VISIÓ ESTRATÈGICA

AVALUACIÓ ESTRATÈGICA

El Besòs és un territori configurat per processos històrics d'acollida, és un conjunt de barris que presenten avui fragilitats socials elevades en relació al conjunt de la metròpoli i és també l'àmbit de molts compromisos comunitaris i d'una trajectòria rellevant d'acció pública. Tot plegat configura una realitat complexa que ha de construir les seves pròpies capacitats compartides per forjar respostes a problemes i horitzons comuns. La diagnosi vol ser un dels punts de partida per convertir les oportunitats en processos concrets de transformació, estructurada en set eixos: cinc eixos temàtics i dos eixos transversals.

Es tracta d'una diagnosi elaborada a partir d'instruments múltiples d'aproximació a la realitat: tècniques quantitatives amb un fort component estadístic i d'elaboració d'indicadors i índexs, eines cartogràfiques i d'informació territorial, i mètodes qualitatius, basats en entrevistes amb agents institucionals i socials que ens han aportat mirades plurals sobre el Besòs.

Els cinc eixos temàtics es varen definir a partir de les primeres sessions de treball conjunt, ordenant per àrees temàtiques els reptes que s'anaven apuntant per part dels agents del territori. Aquests cinc temes són: cohesió social i barris; treball, economia i teixit productiu; accessibilitat i connectivitat; infraestructura verda-blava; i qualitat ambiental.

Els dos eixos transversals complementen la visió sectorial amb uns enfocaments centrats en les persones i en el temps, que completen la descripció de l'estat actual del territori. En primer lloc, la perspectiva de les persones es treballa a partir d'una anàlisi de la participació ciutadana, les dinàmiques associatives i les polítiques públiques a través del treball de gabinet i de 24 enquestes a diversos agents del territori. En segon lloc, la perspectiva temporal es descriu a partir de l'estudi de les planificacions a llarg termini dels espais oberts, les grans infraestructures i els assentaments urbans previstes per l'àmbit de l'Eix Besòs, que condicionen el present del territori però que podrien ser qüestionades en el futur en base a la present diagnosi i a les dinàmiques territorials, polítiques i socioeconòmiques actuals.

La Diagnosi de l'Agenda Besòs és un treball organitzat en vuit volums que abasten una introducció i síntesi de la diagnosi i un volum per cada un dels diferents eixos analitzats. Cadascuna de les parts es presenta de forma específica i diferenciada, per tal de fer més visibles les aportacions contingudes, i més senzilla la cerca d'aspectes concrets d'informació en un document que és complex i exhaustiu. Considerades de forma conjunta, les vuit parts responen a l'objectiu d'oferir elements clau, interconnectats i actualitzats, que permetin una lectura global del Territori Besòs avui, amb les seves vulnerabilitats i les seves capacitats objectivades.

11

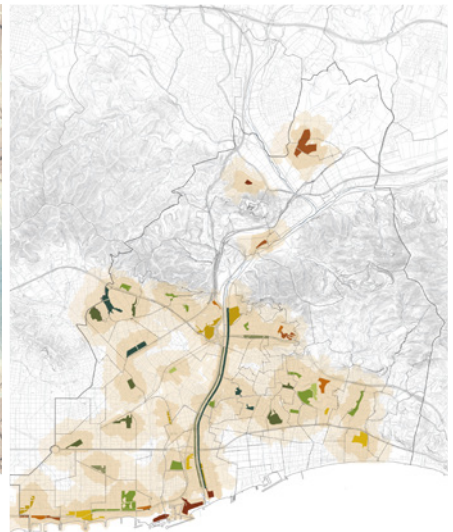
Teixit comercial de l'Eix Besòs

Afectació infraestructures

Accessibilitat parcs

Font: Elaboració pròpia

1. Fomentar una identitat compartida, centrada en el riu com element cohesionador dels barris del Besòs

- Construir convivència, millorar la percepció de seguretat i reduir l'estigma social entre els propis residents.
- Impulsar el concepte de l'aigua com a element vertebrador de l'Eix Besòs i de la metròpolis.
- Realitzar un activitats civico-culturals a l'espai de la llera del riu per mostrar activitats identitaries del territori.
- Promoure activitats al parc fluvial vinculades a la recuperació de la memòria col·lectiva i a la generació d'una identitat compartida pels barris (Festa del Riu),

2. Reforçar l'equitat social per reduir les condicions de vulnerabilitat als barris del Besòs

- Ampliar la protecció social a partir de polítiques de garantia de rendes des d'una perspectiva supramunicipal,
- Harmonització i simplificació de les polítiques d'atenció a la vulnerabilitat econòmica municipals (compactació de tipus i unificació de criteris de concessió de les ajudes).
- Impulsar iniciatives d'economia social i solidària.
- Atenció especial a àrees d'alta vulnerabilitat urbana.
- Integrar variables socials i de renda en l'aplicació de les diferents polítiques de mobilitat al territori Besòs.
- Garantir el dret dels infants a les activitats de vacances i alhora fomentar l'aparició d'una oferta de lleure educatiu durant tot l'any en barris on aquestes necessitats no estan cobertes.

3. Promoure les polítiques actives de formació com a palanca d'inserció laboral

- Activació de centres de polítiques de formació.
- Escoles de Segona Oportunitat.
- Coordinació i harmonització de les polítiques de formació a l'àmbit Besòs.

4. Garantir el dret a l'habitatge impulsant polítiques coordinades amb els agents del territori

- Fomentar la gestió conjunta de la promoció de l'habitatge a partir d'un pla director de l'habitatge, mitjançant el suport administratiu i tècnic d'una oficina específica.
- Fomentar polítiques coordinades amb els agents per afrontar les situacions d'Alta Vulnerabilitat Residencial.
- Incrementar el parc d'habitatge destinat a polítiques socials de manera coordinada.
- Promoure la rehabilitació d'edificis energèticament eficient, socialment justa i en el marc d'intervencions integrals.

5. Millorar l'accessibilitat i connectivitat entre els barris del Besòs

- Augmentar i millorar l'accessibilitat física i la qualitat dels carrers.
- Formular un pla de jerarquització i estructuració viària comuna per a tot l'àmbit Besòs.
- Adequar i millorar l'espai urbà per facilitar la mobilitat a peu i en bicicleta.
- Racionalitzar i replantejar el servei d'autobús als municipis, per millorar-ne les connexions internes.
- Garantir l'accés al transport públic de la població més vulnerable, i als sectors en transformació.
- Impulsar l'ampliació de la xarxa de metro i tramvia per tal de millorar l'accessibilitat i connectivitat entre els barris i amb la regió metropolitana.
- Millorar la intermodalitat de la xarxa. Generar nous intercanviadors que serveixin d'aportació als modes ferroviaris.
- Millorar l'accessibilitat del parc fluvial, aproximar les dues vores del riu i dels espais de l'entorn.
- Millorar la accessibilitat als polígons d'activitat econòmica en modes sostenibles.
- Reduir la presència de l'aparcament en superfície als carrers aprofitant per harmonitzar les polítiques de regulació de l'aparcament.

VISIÓ ESTRATÈGICA

OBJECTIUS I LÍNIES ESTRATÈGIQUES

6. Compensar les externalitats negatives de les grans infraestructures integrant-les a les diverses lògiques urbanes

- Adequar la servitud de les grans infraestructures a l'entorn urbà que creuen.
- Cessió del espai de servitud per un ús més urbà a les administracions locals i/o metropolitanes.
- Facilitar la integració urbana (reducció impactes, creació de espai públic, augment de la permeabilitat...) entre els barris on les grans infraestructures de transport actuen de barrera física, i entre els dos marges del riu Besòs.
- Incorporar els espais residuals entre la ciutat i el riu com espai públic i de relació social.
- Adequar el pas de les grans infraestructures de sanejament per tal de permetre l'accés dels veïns al mar.

7. Millorar la qualitat ambiental vertebrant les infraestructures verdes blaves

- Augmentar l'accessibilitat i la superfície de verd urbà així com reforçar els serveis socioambientals dels parcs.
- Garantir la qualitat ecològica dels torrents d'interès connector i la funcionalitat dels passos de fauna. Potenciar la biodiversitat en el Parc Fluvial i en els fons marins propers a la costa.
- Preservar i consolidar espais agrícoles amb una activitat professional en perill i cercar espais per promoure agricultura de proximitat.
- Millorar la qualitat acústica dels espais més crítics per tal de millorar el benestar de les persones i propiciar un ús de l'espai públic de qualitat.
- Aprofitar millor el consum d'aigua freàtica i regenerada en els usos en que sigui compatible.
- Esdevenir un àmbit decisiu en la transició energètica, en la implementació de polítiques cap a una economia circular i en establir mecanismes per a reduir encara més el consum de recursos.

8. Impulsar àrees de coneixement i d'activitat econòmica metropolitana fomentant l'economia circular

- Donar suport al desenvolupament dels Projectes d'Especialització i Competitivitat Territorial (PECT).
- Consensuar una estratègia integrada respecte el desenvolupament del polígons d'activitat econòmica (PAE) que actualitzi i doni resposta a les directrius establertes pel PTMB.
- Desenvolupar programes de rehabilitació integral en els polígons d'activitat econòmica (PAE) integrats en el teixit urbà.
- Desenvolupar mesures de dinamització per la millora de la competitivitat del teixit econòmic dels polígons d'activitat econòmica (PAE).
- Identificar àmbits amb potencial pel desenvolupament de noves centralitats terciàries al marge esquerre.
- Enfortir els eixos comercials existents i activació dels locals buits.

9. Promoure la revitalització i l'enxarxament de l'associacionisme i l'enfortiment de les pràctiques d'innovació social

- Fomentar el treball en xarxa entre les diferents entitats ciutadanes, compartint temàtiques d'interès i camps d'acció per tal d'enfortir la visió global del territori.
- Potenciar iniciatives d'innovació social per tal que es reproduïxin en barris on actualment no existeixen i s'expandeixin amb la mateixa intensitat que en d'altres territoris de l'àrea metropolitana de Barcelona.
- Ajudar a enfortir la relació entre les associacions tradicionals i les associacions de població novvinguda.

10. Enfortir la governança per gestionar conjuntament les oportunitats del territori i per impulsar polítiques i projectes en un marc metropolità

- Constitució "comissions tècniques" ad hoc a escala Besòs que permetin el desplegament de l'Agenda Besòs sota el paraigües institucional del Consorci del Besòs.
- Definir la metodologia i les eines necessàries per implementar el procés de participació ciutadana definit al pla de treball de l'Agenda.
- Definir els mecanismes de seguiment de l'Agenda.

Base de dades

[illegible]

Llera

[illegible]

Vores

[illegible]

Barris

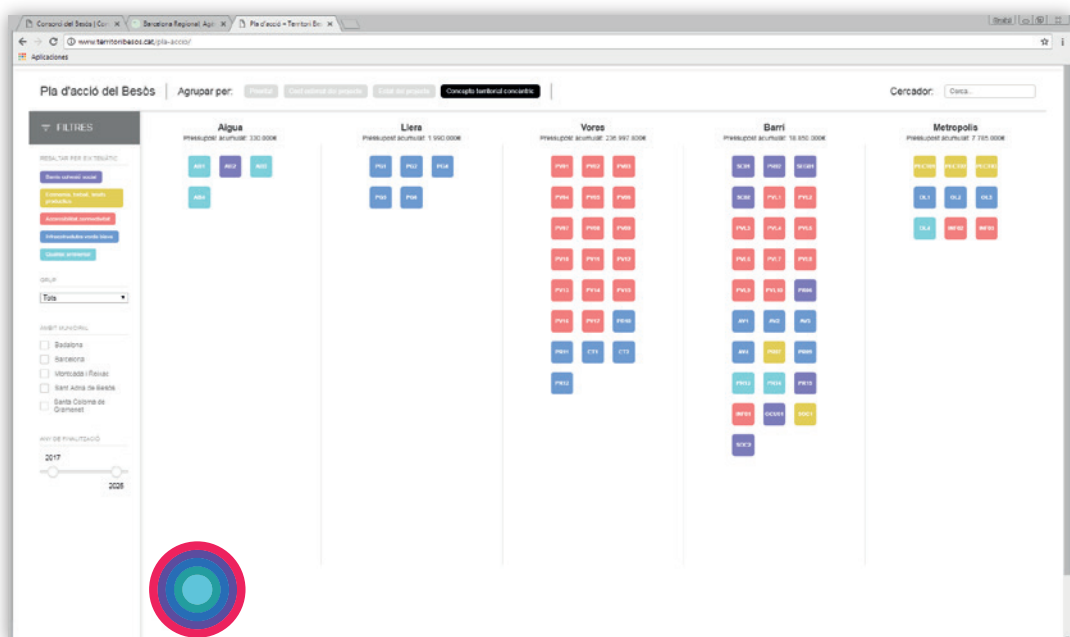
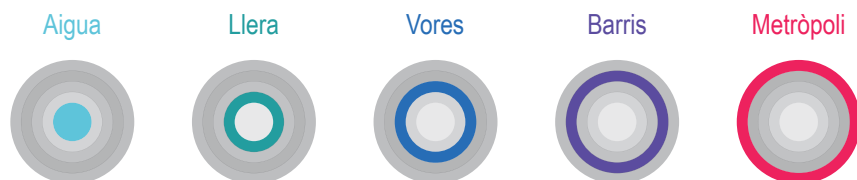
[illegible]

Metròpolis

[illegible]

Font: Elaboració pròpia

Eina de priorització

Font: Elaboració pròpia

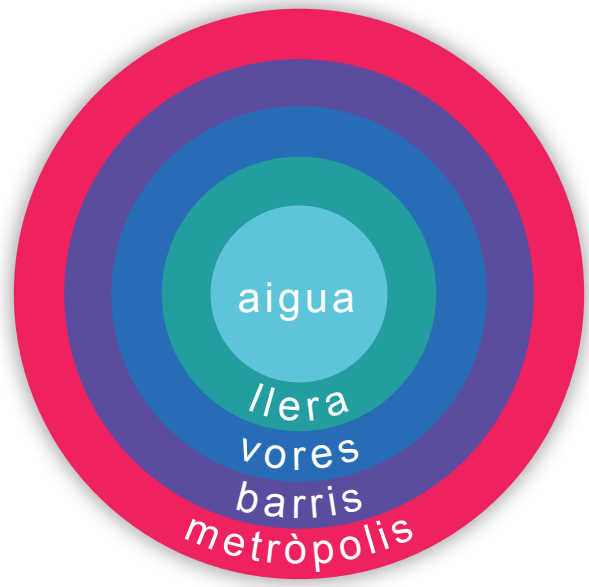
PLA D'ACCIÓ

Els objectius i les línies estratègiques definits per desenvolupar la nova visió de l'Eix Besòs es concreten en una llista de **projectes, accions i activitats** que constituïran el Pla d'Acció de l'Agenda Besòs.

Molts d'aquests projectes, accions i activitats són transversals i incideixen sobre més d'un dels objectius

o línies estratègiques i s'organitzen per **escales d'intervenció**: Aquesta classificació permetrà ajustar millor les tasques als agents implicats des de la perspectiva de la gestió.

S'han definit cinc escales d'intervenció: **l'aigua, la llera i la vora del riu, els barris i la metròpolis**.

15

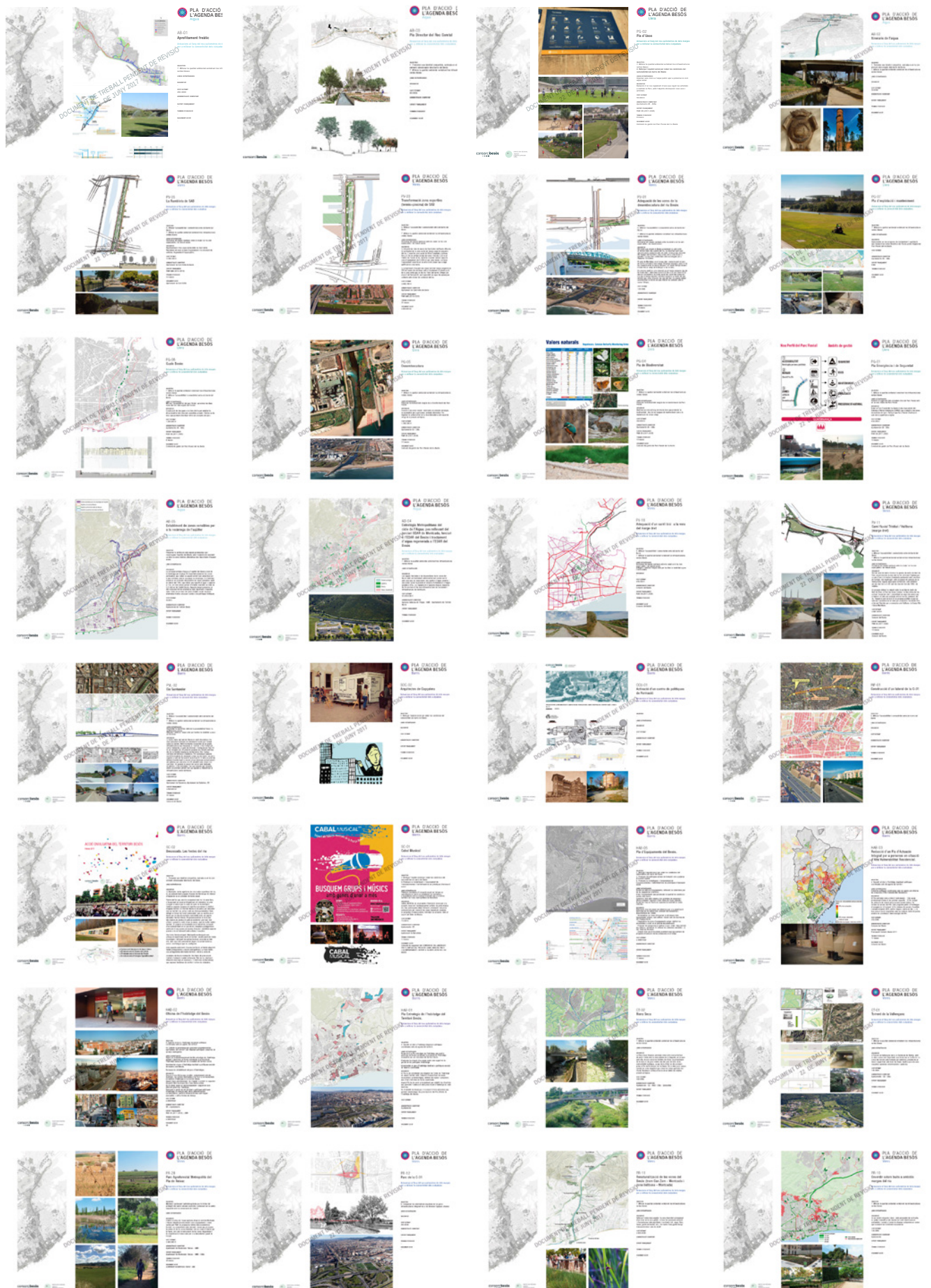
Font: Elaboració pròpia

“HITS”

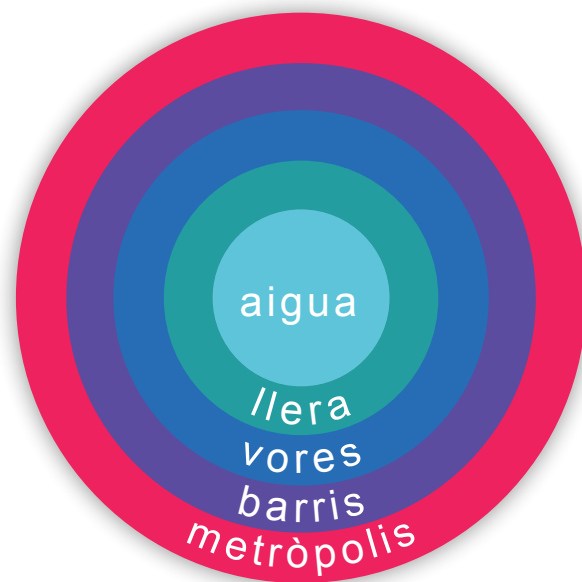
Per cadascú d'aquests àmbits d'actuació s'han identificat uns projectes emblemàtics que seran prioritaris en la implementació de l'Agenda, segons criteris temporals, pressupostaris i de retorn social

Fitxes del Pla d'Acció

PLA D'ACCIÓ

AIGUA

- AB01. Estudi de l'aprofitament d'usos d'aigua regenerada en l'àmbit Besòs
- AB02. Itineraris de l'aigua
- AB03. Suport al Pla Director del Rec Comtal (Patrimoni Històric)
- AB04. Xarxa d'aprofitament d'aigua freàtica pels municipis
- AB05. Establiment de zones sensibles per a la recàrrega de l'aquífer
- AB06. Determinació de zones prioritàries on aplicar tècniques de drenatge urbà sostenible
- AB07. Estudi per la implementació de la gestió de les aigües grises en nous habitatges o reformes integrals d'edificis
- AB08. Pilots de reducció de consum d'aigua en els barris de major consum

LLERA

- PG01. Pla Emergència i de Seguretat
- PG02. Pla d'Usos
- PG03. Pla de Biodiversitat
- PG04. Desembocadura
- PG05. Guals Besòs
- PG06. Pla d'explotació i manteniment
- PG07. Nous accesos al Parc Fluvial

VORES

- BIO01. Connector ecològic Torrent de Vallença
- BIO02. Connector ecològic Riera Seca
- BIO03. Connector ecològic Torrent de Can Duran
- BIO04. Connector ecològic Torrent de Tapiols
- BIO06. Renaturalització de les vores del Besòs (tram Can Zam - Montcada i zona Vallbona - Montcada)
- BIO07. Vores Serralada de Marina
- BIO08. Enverdir solars buits a ambdós marges del riu
- INF07. Parc del Molinet
- PM03. Parc de la C-31
- PR30. Completar el Passeig Marítim de Barcelona fins la zona Fòrum
- PV01. Adequació de les vores de la desembocadura del riu Besòs
- PV02. Passeig fluvial del Barri de la Catalana (projecte executiu)
- PV03. Transformació zona esportiva (tennis+ piscina) de SAB
- PV04. Adequació de la carretera de la Catalana i connexió amb C. Guipúscoa
- PV05. La Rambleta de SAB
- PV06. Accessibilitat pont Pi i Maragall Polidor
- PV07. Façana fluvial polígon Montsolís
- PV08. Passeig fluvial Safarejos / Fàbrica de Cartró
- PV09. Façana fluvial Bon Pastor
- PV10. Passeig Salzedà
- PV11. Camí fluvial Trinitat / Vallbona (marge dret)
- PV12. Camí fluvial Cementiri SCG / Torrent de la Vallença (Marge esquerre)
- PV13. Soterrament de R2 Vallbona / Montcada
- PV14. Itinerari Rec Comtal
- PV15. Camí fluvial Torrent de la Vallença / Pont de Montcada (Marge esquerre)
- PV16. Aiguabarreig Ripoll / Besòs (Marge dret)
- PV17. Pla de Besòs - Santa Maria de Reixac
- PV18. Adequació d'un carril bici a la vora del marge dret

BARRIS

- AV01. Granja Ritz. Centre d'educació agrícola i ramadera de Barcelona
- AV02. Reconversió dels camps agrícoles de Vallbona com a parc hortofrutícola
- AV03. Rec Comtal tram Vallbona- Casa de les aigües, Trinitat Vella
- ECO01. Programa de millora d'infraestructures i competitivitat de polígons industrials i àrees d'activitat econòmica
- ECO02. Cens d'empreses i d'establiments industrials dels PAE de l'Eix Besòs
- ECO03. Estudi de mercat de l'oferta i la demanda d'activitat terciàries d'oficines
- ECO04. Pla estratègic per la revitalització del PAE de Montsolís
- ECO05. Fomentar l'associacionisme per la millora del comerç urbà
- ECO06. Pla Industrial Campus Diagonal Besòs
- EDU01. Baobab
- EDU02. Implantar el Pla d'Escoles Enriquides seguint el model de Barcelona
- EDU03. Programa de suport a l'ESO dels alumnes dels barris de l'entorn del Campus Diagonal Besòs.
- EDU04. Ciutadania Besòs i Campus Diagonal Besòs
- EN01. Implantació xarxa de calor d'aprofitament geotèrmic a SCG
- EN02. Prova pilot d'instal·lació d'energia solar fotovoltaica a la coberta d'un polígon de l'àmbit del Besòs
- EN04. Programa pilot per a la rehabilitació energètica habitatges als barris de Les Oliveres i de Can Franquesa de SCG
- ESS01. Projecte B-MINCOME
- ESS02. Establir serveis de formació sobre economia cooperativa, social i solidària basats en la realitat social i productiva del territori Besòs
- ESS03. Implantar una moneda local que ajudi a reactivar el petit comerç

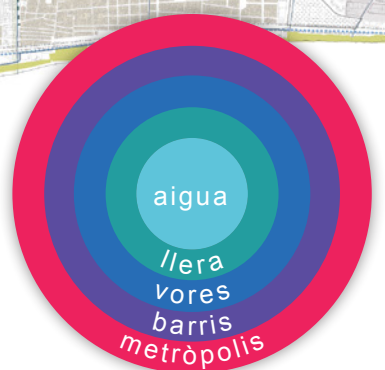
- ESS04. Desenvolupar una línia d'ajuts econòmics destinats a impulsar iniciatives empresarials d'economia cooperativa, social i solidària
- ESS05. Implementar línies d'ajut específiques per a persones amb rendes baixes o en risc d'exclusió, que no són beneficiàries actualment de bonificacions en les tarifes de transport públic col·lectiu
- HAB01. Pla Estratègic de l'Habitatge del Territori Besòs- Agència de l'habitatge
- HAB03. Redacció d'un Pla d'Actuació Integral per a persones en situació d'Alta Vulnerabilitat Residencial
- HAB04. Redactar Programes d'intervenció multidimensional en àrees d'alta vulnerabilitat urbana en base a una major coordinació entre les àrees municipals d'habitatge, serveis socials, sanitat i educació
- HAB05. Pla d'Equipaments del Besòs
- INF02. Millora de la permeabilitat de la C-31
- INF04. Cobertura a la B-20 en el tram del Besòs
- INF08. Apantallament de la C-31, a l'alçada de Badalona i Sant Adrià de Besòs
- INF09. Soterrament de la via R2 entre el barri de Vallbona i Montcada Centre
- INF10. Apantallament de la C-33, a l'alçada de Montcada i Reixac
- INF15. Estudi de l'aparcament als barris del Besòs
- MOB03. Estratègia conjunta pels plans directors de la bicicleta i bicin i desenvolupament de la infraestructura ciclista a l'àmbit
- MOB04. Anàlisi de la malla viària del Barris del Besòs
- PR14. Millorar la qualitat odorífera
- PR15. Rehabilitació del pavelló B de l'Hospital de l'Esperit Sant per adequar a un centre de polítiques de Formació
- PR19. Prova pilot per a millorar l'estructura d'eixos cívics als barris de l'entorn del riu (barris de Riu Nord i Riu Sud de Santa Coloma)
- PR23. Prova pilot per reduir l'impacte acústic de les rondes sobre els habitatges de Santa Coloma que donen al Parc Fluvial del Besòs
- PR27. Projecte pilot de residus al barri de la Mina
- PR29. Impact Mètrics
- PVL01. Passera Lima
- PVL02. Eix Cantàbria-Santander-Pius XII
- PVL03. Avda Sanatori_ Crta de Santa Coloma
- PVL04. Avda Eduard Maristany
- PVL05. Bivivia litoral
- PVL06. Pont Passadors Pi i Maragall
- PVL07. Passeig Fluvial Can Zam_ Pont de Montcada
- PVL08. Connectivitat Campus UPC Diagonal Besòs
- PVL10. Estudi de traçat de la BV-5001 al marge esquerre del Besòs
- PVL11. Eix Via Trajana- Sant Ramon de Penyafor
- PVL12. Nova connexió Vallbona-Montcada amb el marge esquerre
- PVL14. Nou pont sobre la riera de Sant Cugat en connexió amb la N-150 en el marc de la connexió dels 5 districtes de Montcada i Reixac
- PVL15. Ampliació pont Santa Coloma
- PVL16. Actuacions a la millora de la mobilitat a Vallbona
- PVL17. Nou Pont a Montcada
- SC01. Cabal Musical
- SC02. Besossada. Les festes del riu
- SC03. Creació d'una xarxa de centres cívics, culturals i comunitaris del Besòs
- SEG01. Taula per la coordinació de seguretat i salut pública
- SOC1. Canvi d'usos en edificis emblemàtics localitzats en teixits industrials
- SOC2. Programa acadèmic universitat_ veïns per la millora dels barris
- URI01. Programa d'Urbanisme Inclusiu

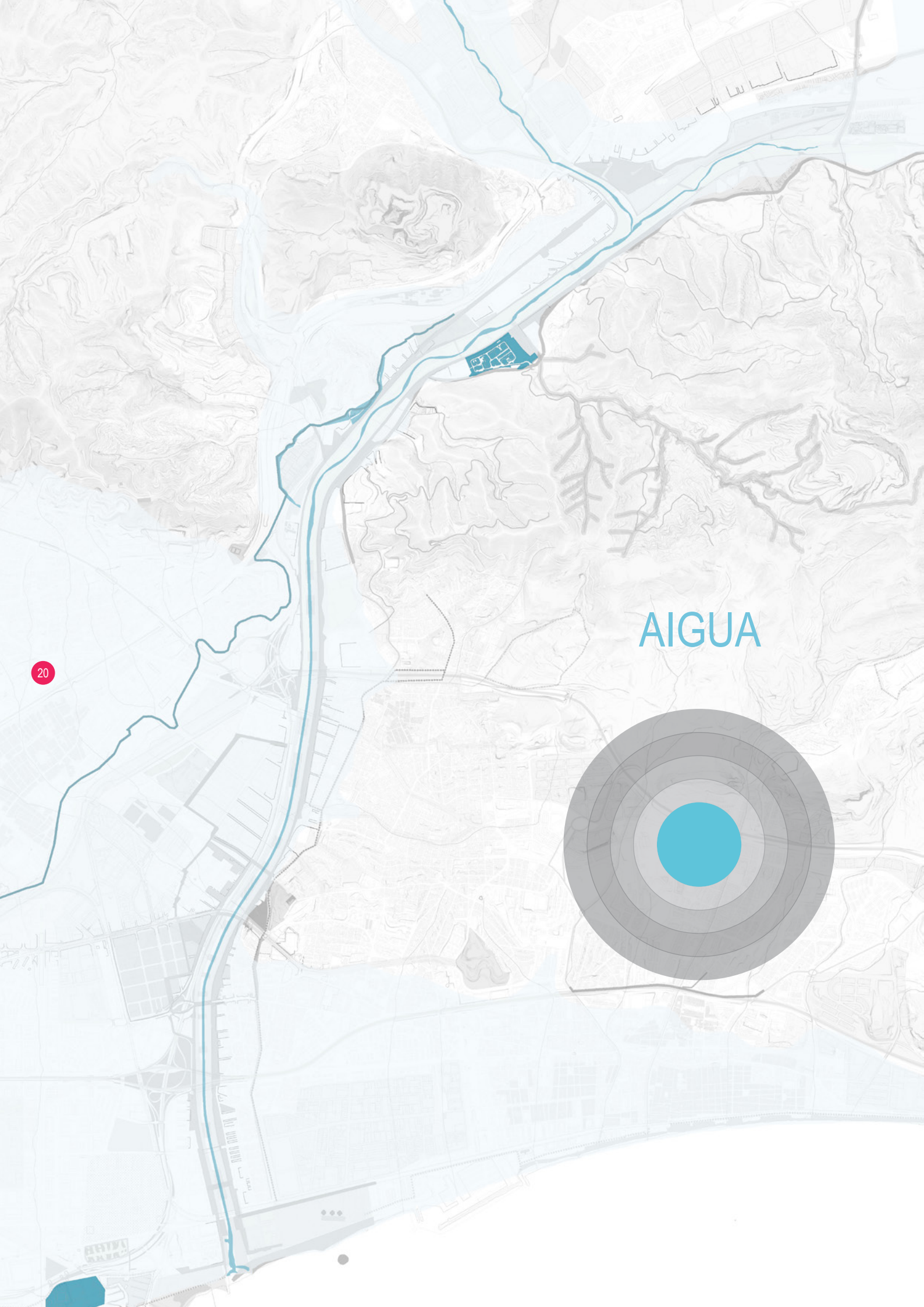
METRÓPOLIS

- BIO05. Observatori de la biodiversitat del Besòs
- ECO07. Programa pel foment d'iniciatives d'economia circular i simbiosi industrial
- ECO08. Taula per la dinamització comercial i la coordinació entre agents del territori
- EN03. Fotoliner a un municipi de l'àmbit Besòs
- INF05. Perllongament nord de la Línia 1 de metro Fondo-Badalona
- INF06. Nova xarxa de bus al marge esquerre
- INF11. Estació de BUS de Sagrera
- INF13. Perllongament L4 Sagrera
- INF14. Perllongament Tramvia Sant Adrià - Badalona (Port)
- INF18. Perllongament de la Línia 3 de metro (Trinitat Nova- Trinitat Vella)
- INF19. Permeabilitat i connectivitat de Ronda Litoral-Besòs
- INF20. Impactes de les infraestructures als barris del Besòs
- ME01. El metabolisme urbà del territori Besòs
- MOB01. Pla Operatiu de Mobilitat Campus Can Ruti
- MOB02. Pla de millora de la intermodalitat de la xarxa ferroviària
- MOB05. Anàlisi de distribució de mercaderies de la indústria urbana
- OL01. Estabilització platges
- OL02. Parc d'esculls
- OL03. Desplaçament col·lector
- PECT01. PECT Litoral Besòs Territori Sostenible
- PECT02. Eix del coneixement Besòs-Marina
- PM01. Parc Agroforestal Metropolità del Pla de Reixac
- PM02. Parc de les 3 Xemeneies

AIGUA

20

PLA D'ACCIÓ

AIGUA

Diagnosi

El cicle de l'aigua és l'element protagonista del territori Besòs. La presència del riu Besòs, els seus afluents i els aqüífers associat condicionen aquest entorn aquest des del punt de vista natural, paisatgístic, ambiental i urbanístic.

Objectiu

La disponibilitat de nombrosos recursos hídrics i la presència d'importantes infraestructures del cicle de l'aigua esdevenen un element estratègic propi d'aquest territori, que ha de generar un valor diferencial respecte a la resta de l'àmbit metropolità. L'Agenda Besòs ha de posar sobre la taula una nova gestió del cicle de l'aigua.

Accions

AB01 Estudi de l'aprofitament d'usos d'aigua regenerada en l'àmbit Besòs

AB02 Itineraris de l'aigua

AB03 Suport al Pla Director del Rec Comtal

AB04 Xarxa d'aprofitament d'aigua freàtica pels municipis

AB05 Establiment de zones sensibles per a la recàrrega de l'aqüífer

AB06 Determinació de zones prioritàries on aplicar tècniques de drenatge urbà sostenible

AB07 Estudi per a la implantació de la gestió de les aigües grises en nous habitatges o reformes integrals d'edificis

AB08 Pilots de reducció de consum d'aigua en els barris de major consum

21

"Hits"

Hit 01 Aigua com recurs natural del barris del Besòs

AB04 Xarxa d'aprofitament d'aigua freàtica pels municipis

AB02 Itineraris de l'aigua

AB03 Suport al Pla Director del Rec Comtal

AB04

Xarxa d'aprofitament d'aigua freàtica pels municipis

OBJECTIUS

7. Millorar la qualitat ambiental vertebrant les infraestructures verdes blaves.

LÍNIES ESTRATÈGIQUES

Reduir el consum d'aigua potable mitjançant la construcció d'una xarxa municipal d'aigua freàtica.

DESCRIPCIÓ

L'abundant presència de recursos freàtics de l'aqüífer del Besòs, permet cobrir una part important de les demandes d'aigua no potables municipals (reg de zones verdes, neteja de carrers, neteja clavegueram,...). Tal com estableix el Pla Director d'Aprofitament de Recursos Alternatius Hídrics de l'AMB, els sistemes previstos a l'entorn Besòs són les xarxes de Santa Coloma - Badalona, Sant Adrià i Montcada (aquesta última xarxa unida també al municipi de Cerdanyola). La suma de totes aquestes xarxes permet un increment del recursos freàtics aprofitables de 290.000 m³ anys, respecte a la situació actual.

ADMINISTRACIÓ COMPETENT

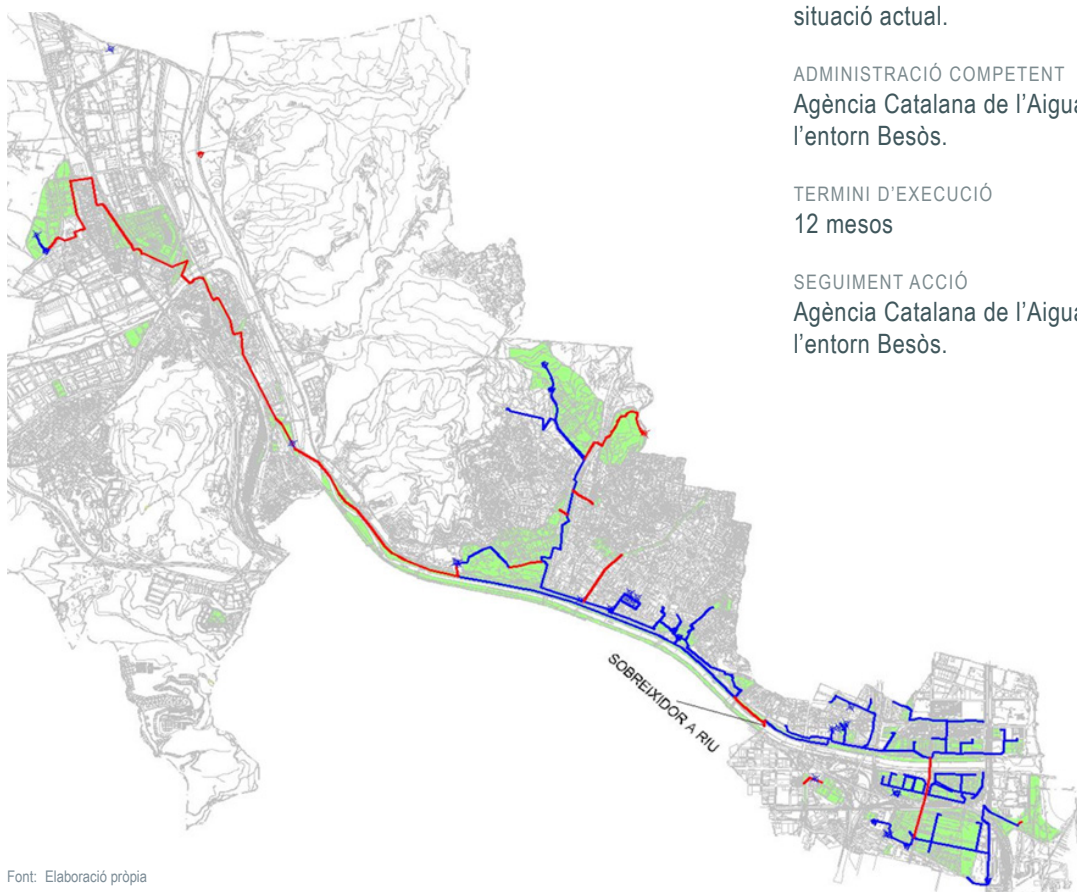
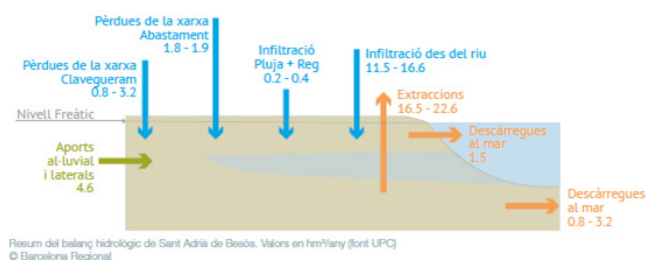
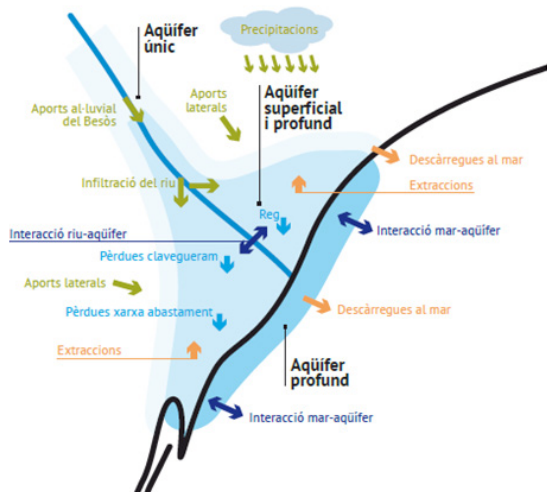
Agència Catalana de l'Aigua; AMB; Ajuntaments de l'entorn Besòs.

TERMINI D'EXECUCIÓ

12 mesos

SEGUIMENT ACCIÓ

Agència Catalana de l'Aigua; AMB; Ajuntaments de l'entorn Besòs.

AB02 Itineraris de l'aigua

OBJECTIUS

1. Fomentar una identitat compartida, centrada en el riu com element cohesionador dels barris del Besòs.
7. Millorar la qualitat ambiental vertebrant les infraestructures verdes blaves.

LÍNIES ESTRATÈGIQUES

Impulsar el concepte de l'aigua com a element vertebrador de l'Eix Besòs i de la metròpolis.

Augmentar i millorar l'accessibilitat física i la qualitat dels carrers.

Millorar l'accessibilitat del parc fluvial, aproximar les dues vores del riu i dels espais de l'entorn.

DESCRIPCIÓ

Es tracta de reordenar l'espai a l'entorn de l'aigua, com a pas cívic de divulgació de l'aigua. Acompanyat de material de divulgació del paper de l'aigua als barris del Besòs.

ADMINISTRACIÓ COMPETENT

Consorti del Besòs.

TERMINI D'EXECUCIÓ

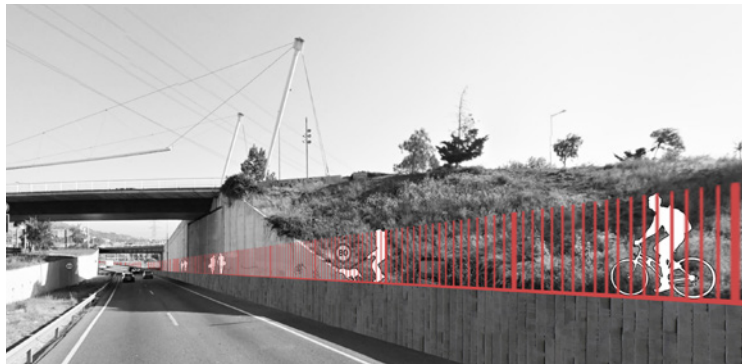
12 mesos

SEGUIMENT ACCIÓ

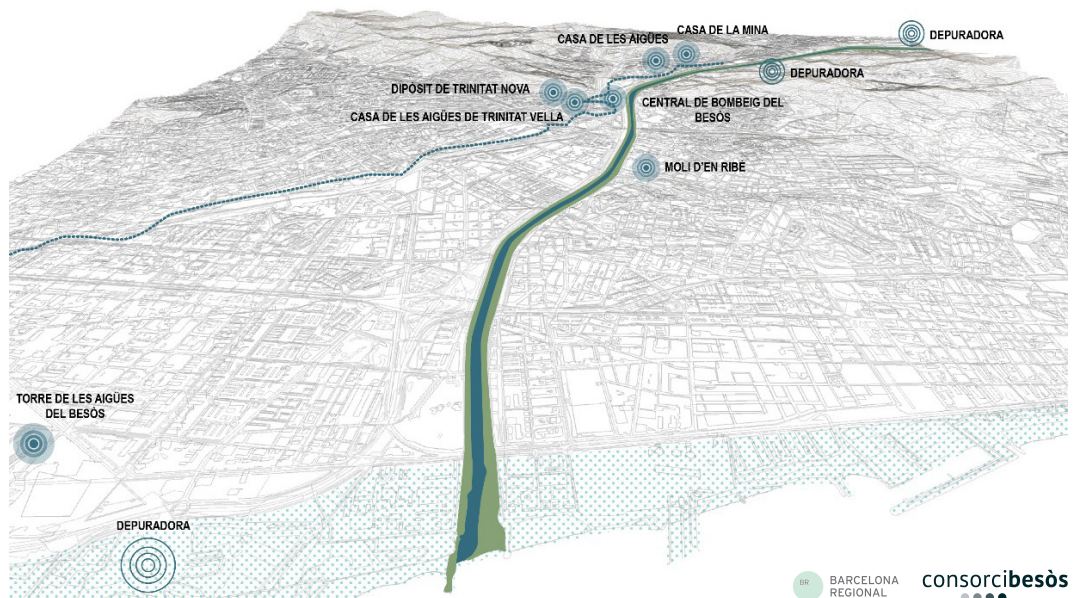
Comissió Rec Comtal.

Font: Carles Enrich

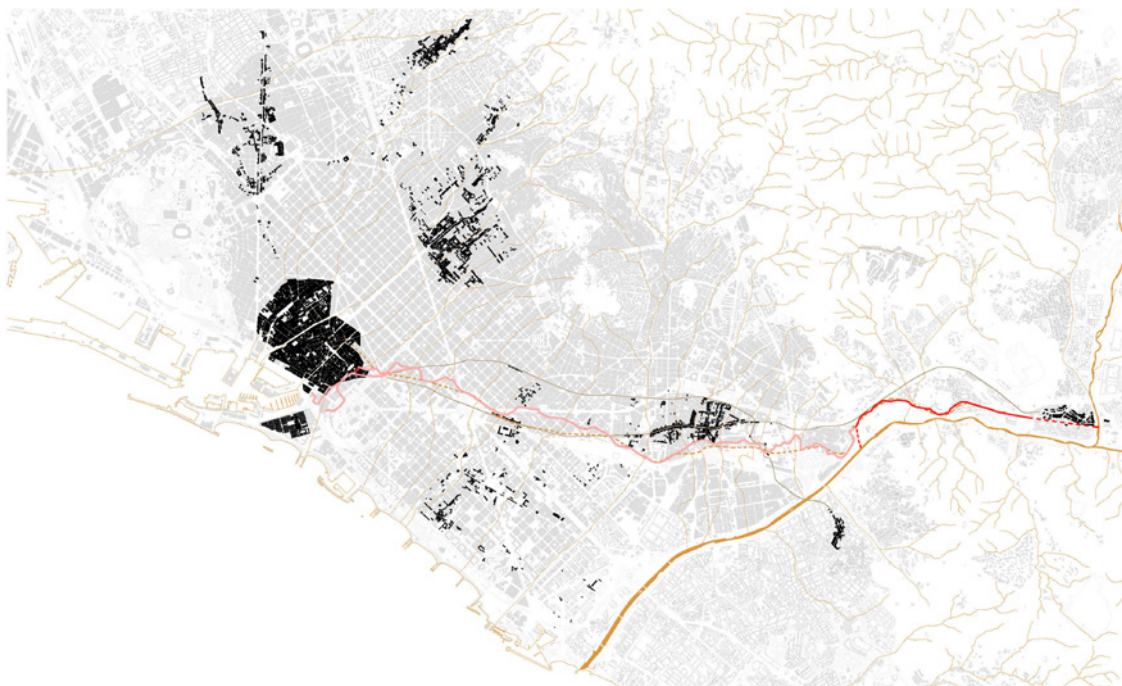

Font: Carles Enrich

Font: Elaboració pròpia

Font: Ajuntament de Barcelona

Font: Ajuntament de Barcelona

Font: Ajuntament de Barcelona

AB03

Suport al Pla Director del Rec Comtal

OBJECTIUS

1. Fomentar una identitat compartida, centrada en el riu com element cohesionador dels barris del Besòs.
7. Millorar la qualitat ambiental vertebrant les infraestructures verdes blaves.

LÍNIES ESTRATÈGIQUES

Impulsar el concepte de l'aigua com a lement vertebrador de l'Eix Besòs i de la metròpolis

descripció

Donar suport a la redacció del Pla Director del Rec Comtal, en fase de redacció per part de l'Ajuntament de Barcelona, coordinar territorialment tota la infraestructura hidràulica.

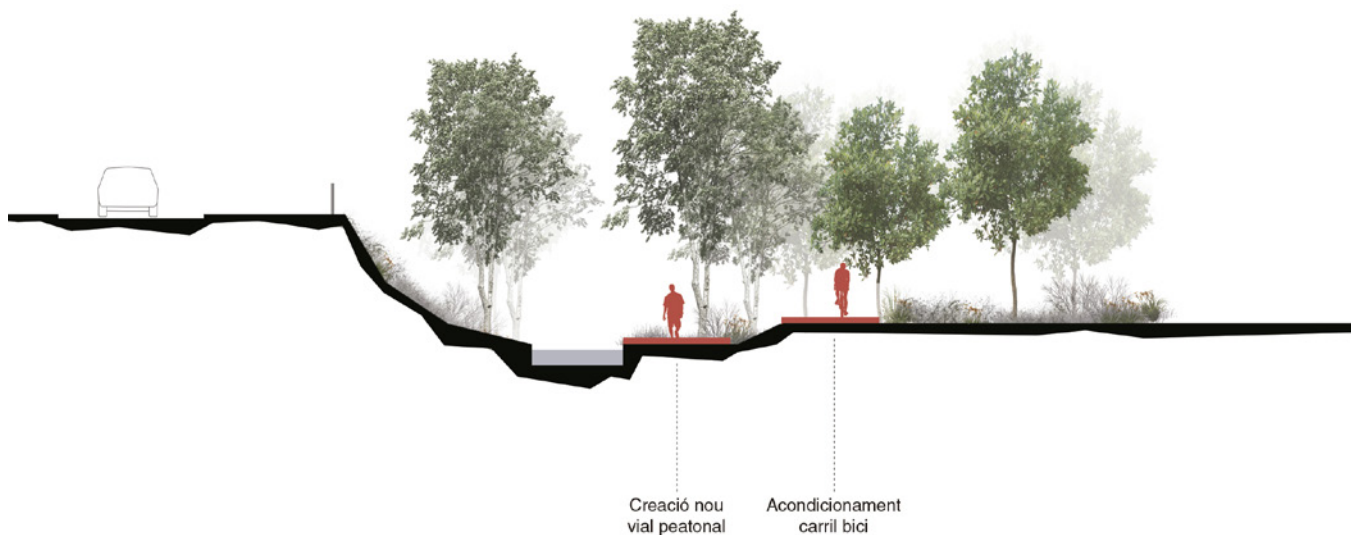
Col·labora amb totes les administracions sectorials implicades per a convertir el Rec Comtal en un espai cívic de memòria històrica i impulsar la funcionalitat hidràulica per a regar els parc de la ciutat de Barcelona, especialment, el futur parc lineal de La Sagrera. Reconeixament al patrimoni arqueològic de la mina del Rec Comtal, al seu pas per Montcada Centre.

ADMINISTRACIÓ COMPETENT
Consorti del Besòs.

TERMINI D'EXECUCIÓ
2018

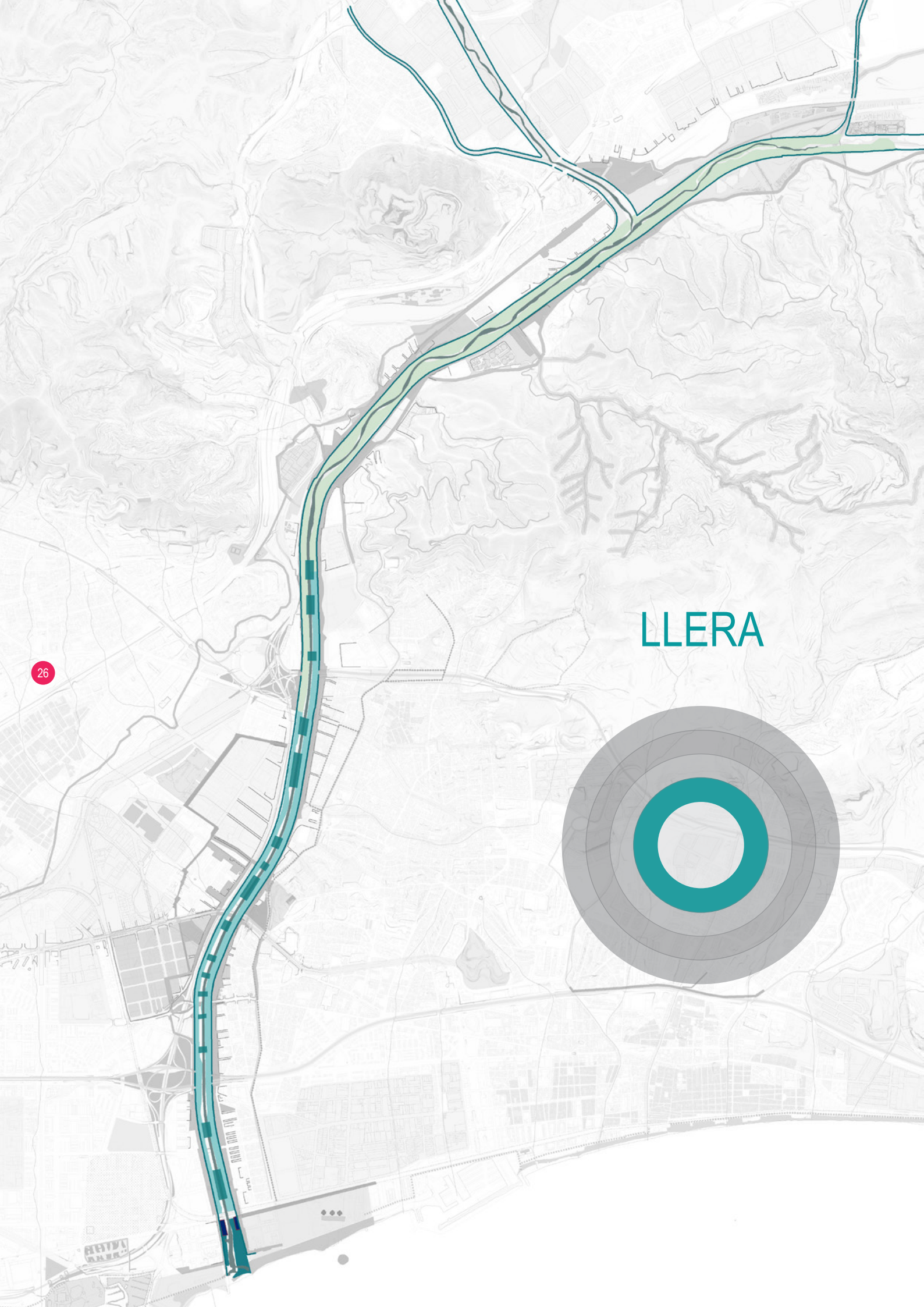
SEGUIMENT ACCIÓ
Consorti del Besòs.

25

Font: Ajuntament de Barcelona

LLERA

26

PLA D'ACCIÓ

LLERA

Diagnòsi

Fa 17 anys de la inauguració de la primera fase del Parc Fluvial del riu Besòs. Els objectius inicials s'han complert. No obstant hi ha una diversitat d'activitats i usos actuals "impensables" inicialment. Hi ha un augment clar de la demanda d'ús social: El parc fluvial requereix de gestió més intensa. Els usos especialitzats en salut i esport no abasten tot el potencial d'un parc metropolità de més de 2 milions d'usuaris. Es necessària una reflexió sobre la situació actual i una definició de reptes de futur.

Objectiu

Establir un nou marc de gestió del parc fluvial, en col·laboració amb els agents del territori, per gaudir d'un riu obert a la ciutadania.

Accions

Pla de gestió integral del Parc fluvial del riu Besòs

- PG01** Pla Emergència i de Seguretat
- PG02** Pla d'Usos
- PG03** Pla de Biodiversitat
- PG04** Desembocadura
- PG05** Guals Besòs
- PG06** Pla d'explotació i manteniment
- PG07** Nous accessos al Parc Fluvial

27

"Hits"

Hit 02 Una nova gestió del Parc Fluvial

- PG01 Pla Emergència i de Seguretat
- PG02 Pla d'Usos
- PG03 Pla de Biodiversitat
- PG04 Desembocadura
- PG05 Guals Besòs
- PG06 Pla d'explotació i manteniment
- PG07 Nous accessos al Parc Fluvial

Hit 02: Una nova gestió del Parc Fluvial

PG01

Pla Emergència i de Seguretat

OBJECTIUS

7. Millorar la qualitat ambiental vertebrant les infraestructures verdes blaves.

LÍNIES ESTRATÈGIQUES

Garantir la seguretat dels ciutadans dins del Parc Fluvial amb un us més intens del Parc Fluvial.

DESCRIPCIÓ

Dotar al Parc Fluvial del riu Besòs d'una nova versió del Sistema d'Alerta hidrològica (SHABE) que s'adapti a les noves necessitats del parc. Tant pel que fa a l'horari d'activació, com de la superfície a vigilar.

ADMINISTRACIÓ COMPETENT

Ajuntaments; Consorci Besòs; DiBa; BCASA.

TERMINI D'EXECUCIÓ

10 mesos

SEGUIMENT ACCIÓ

Comissió de Gestió del Parc Fluvial del riu Besòs.

PG02

Pla d'Usos

OBJECTIUS

7. Millorar la qualitat ambiental vertebrant les infraestructures verdes blaves.
2. Reforçar l'equitat social per reduir les condicions de vulnerabilitat als barris del Besòs.

LÍNIES ESTRATÈGIQUES

Impulsar usos cívics a l'espai públic per a potenciar-lo com espai social.

DESCRIPCIÓ

Redacció d'un nou reglament d'usos que reguli les activitats a realitzar al Parc, amb l'objectiu d'incorporar nous usos i activitats.

ADMINISTRACIÓ COMPETENT

Ajuntaments; Consorci Besòs; DiBa; BCASA.

TERMINI D'EXECUCIÓ

8 mesos

SEGUIMENT ACCIÓ

Comissió de Gestió del Parc Fluvial del riu Besòs.

PG03

Pla de Biodiversitat

OBJECTIUS

7. Millorar la qualitat ambiental vertebrant les infraestructures verdes blaves.

LÍNIES ESTRATÈGIQUES

Potenciar la biodiversitat sorgida de la transformació del Parc Fluvial.

DESCRIPCIÓ

Realitzar accions al llarg de tota la llera que potenciïn la biodiversitat, des de les tasques de manteniment com a la implantació de zones refugi.

ADMINISTRACIÓ COMPETENT

Ajuntaments; Consorci Besòs; DiBa; BCASA.

TERMINI D'EXECUCIÓ

18 mesos

SEGUIMENT ACCIÓ

Comissió de Gestió del Parc Fluvial del riu Besòs.

PG05 Guals Besòs

OBJECTIUS

- 7. Millorar la qualitat ambiental vertebrant les infraestructures verdes blaves.
- 5. Millorar l'accessibilitat i connectivitat entre els barris del Besòs.

LÍNIES ESTRATÈGIQUES

Millorar l'accessibilitat del parc fluvial, aproximar les dues vores del riu i dels espais de l'entorn.

DESCRIPCIÓ

Construcció de dos guals a la llera del riu per ampliar la direccionalitat dels itineraris possibles actuals i formar-ne de nous que permetin distribuir millor els vianants del parc.

ADMINISTRACIÓ COMPETENT

Ajuntaments; Consorci Besòs; DiBa; BCASA.

TERMINI D'EXECUCIÓ

6 mesos

SEGUIMENT ACCIÓ

Comissió de Gestió del Parc Fluvial del riu Besòs.

PG06 Pla d'explotació i manteniment

OBJECTIUS

- 7. Millorar la qualitat ambiental vertebrant les infraestructures verdes blaves.

LÍNIES ESTRATÈGIQUES

Potenciar la biodiversitat sorgida de la transformació del Parc Fluvial.

DESCRIPCIÓ

Implementar un nou programa de manteniment i explotació que incorpori les noves directrius del Pla de gestió integral del Parc Fluvial del riu Besòs.

ADMINISTRACIÓ COMPETENT

Ajuntaments; Consorci Besòs; DiBa; BCASA.

TERMINI D'EXECUCIÓ

-

SEGUIMENT ACCIÓ

DiBa.

PG07 Nous accesos al Parc Fluvial

OBJECTIUS

- 7. Millorar la qualitat ambiental vertebrant les infraestructures verdes blaves.
- 5. Millorar l'accessibilitat i connectivitat entre els barris del Besòs.

LÍNIES ESTRATÈGIQUES

Millorar l'accessibilitat del parc fluvial, aproximar les dues vores del riu i dels espais de l'entorn.

DESCRIPCIÓ

L'àmbit d'actuació afecta bàsicament a el tram de l'Avinguda de la Ribera i del marge dret de la llera canalitzada del riu Besòs, al nucli urbà de Montcada i Reixac entre els carrers de Llevant i Bonavista.

ADMINISTRACIÓ COMPETENT

Ajuntaments; Consorci Besòs; DiBa; BCASA.

TERMINI D'EXECUCIÓ

12 mesos

SEGUIMENT ACCIÓ

Comissió de Gestió del Parc Fluvial del riu Besòs.

Hit 02: Una nova gestió del Parc Fluvial

Estat actual

Proposta

Font: Elaboració pròpia

PG04 Desembocadura

OBJECTIUS

7. Millorar la qualitat ambiental vertebrant les infraestructures verdes blaves.

LÍNIES ESTRATÈGIQUES

Potenciar la biodiversitat sorgida de la transformació del Parc Fluvial.

DESCRIPCIÓ

Creació d'una àrea natural destinada als animals salvatges, no accessible per a persones i animals domèstics. Per impulsar la potencialitat de la desembocadura com espai de refugi de la pressió antròpica.

ADMINISTRACIÓ COMPETENT

Ajuntaments; Consorci Besòs; DiBa.

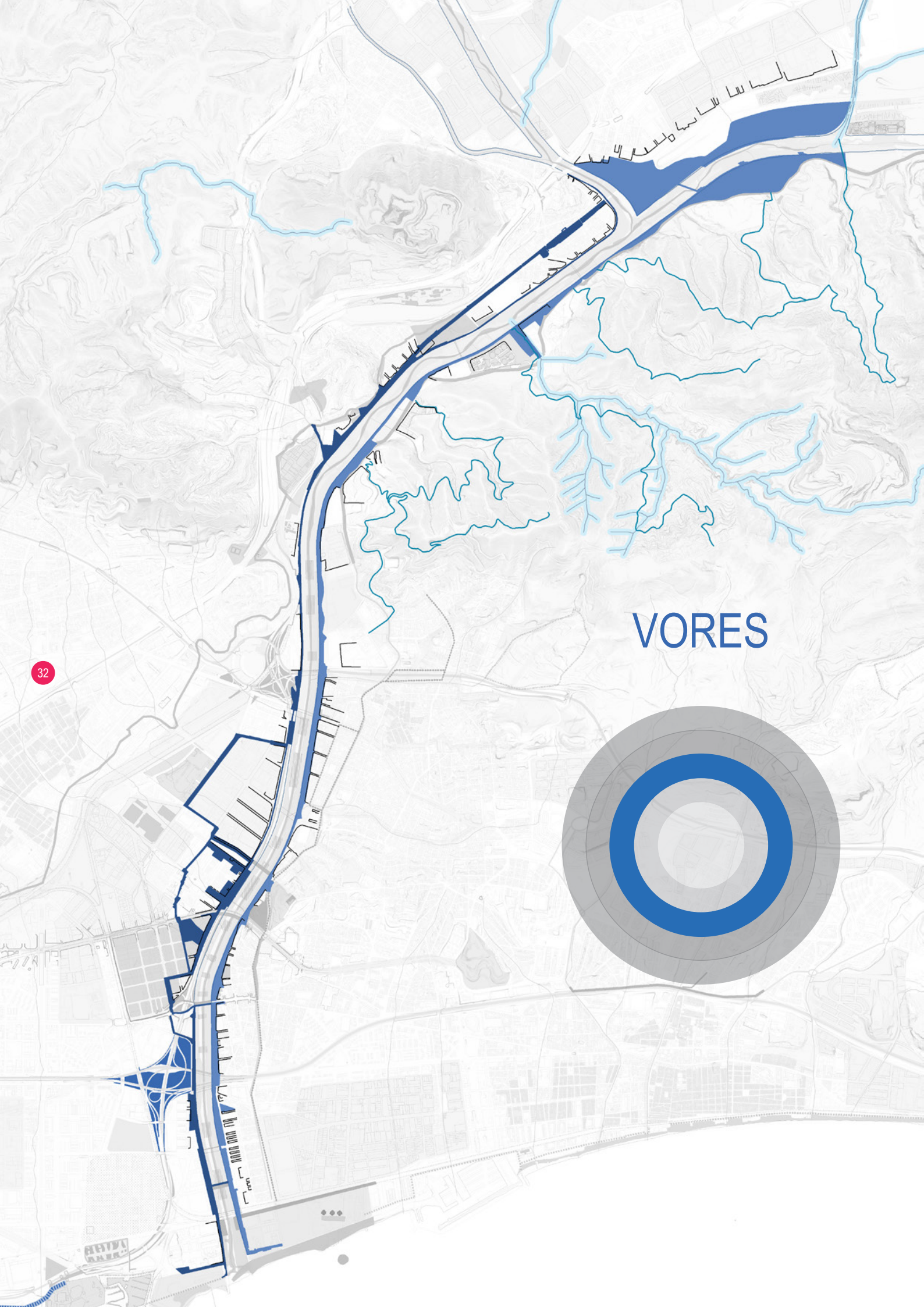
TERMINI D'EXECUCIÓ

18 mesos

SEGUIMENT ACCIÓ

Comissió de Gestió del Parc Fluvial del riu Besòs.

VORES

PLA D'ACCIÓ

VORES

Diagnosi

La falta de circuits continus per a vianants i bicicletes al llarg de l'àmbit de les vores del riu, juntament amb la falta de qualitat d'alguns dels seus espais públics així com la seva manca de confort, fan que la relació entre el parc fluvial del Besòs i el seu entorn no sigui clara ni agradable i que el seu espai de vores així com la façana que el delimita, no tinguin un atractiu que potenciï el gaudi del seu espai.

Objectiu

L'agenda Besòs, seguint la transformació del riu, proposa treure de l'aïllament, quasi físic, el riu de la resta de ciutat metropolitana integrant el parc fluvial del Besòs en un sistema de parcs que anirà recollint tots els espais lliures a les vores del riu.

Accions

BIO01	Connector ecològic Torrent de Vallençana	PV04	Adequació de la carretera de la Catalana i connexió amb C. Guipúscoa
BIO02	Connector ecològic Riera Seca	PV05	La Rambleta de SAB
BIO03	Connector ecològic Torrent de Can Duran	PV06	Accessibilitat pont Pi i Maragall Polidor
BIO04	Connector ecològic Torrent de Tapioles	PV07	Façana fluvial polígon Montsolís
BIO06	Renaturalització de les vores del Besòs (tram Can Zam - Montcada i zona Vallbona - Montcada)	PV08	Passeig fluvial Safarejtes / fàbrica de Cartró
BIO07	Vores Serralada Marina	PV09	Façana fluvial Bon Pastor
BIO08	Enverdir solars buits a ambdós marges del riu	PV10	Passeig Salzareda
INF07	Parc del Molinet	PV11	Camí fluvial Trinitat / Vallbona (marge dret)
PM03	Parc de la C-31	PV12	Camí fluvial Cementiri SCG / Torrent de la Vallençana
PR30	Completar el Passeig Marítim de Barcelona fins a la zona Fòrum	PV13	Espai públic alliberament de R2 Vallbona / Montcada
PV01	Adequació de les vores de la desembocadura del riu Besòs	PV14	Itinerari Rec Comtal
PV02	Passeig fluvial del Barri de la Catalana	PV15	Camí fluvial Torrent de la Vallençana / Pont de Montcada (marge esquerra)
PV03	Transformació zona esportiva (tennis+piscina) de SAB	PV16	Aiguabarreig Ripoll / Besòs (marge dret)
		PV17	Pla de Besòs - Santa Maria de Reixac
		PV18	Adequació carril bici a la vora del marge dret

"Hits"

Hit 03 El marge dret: Barcelona construeix la façana fluvial

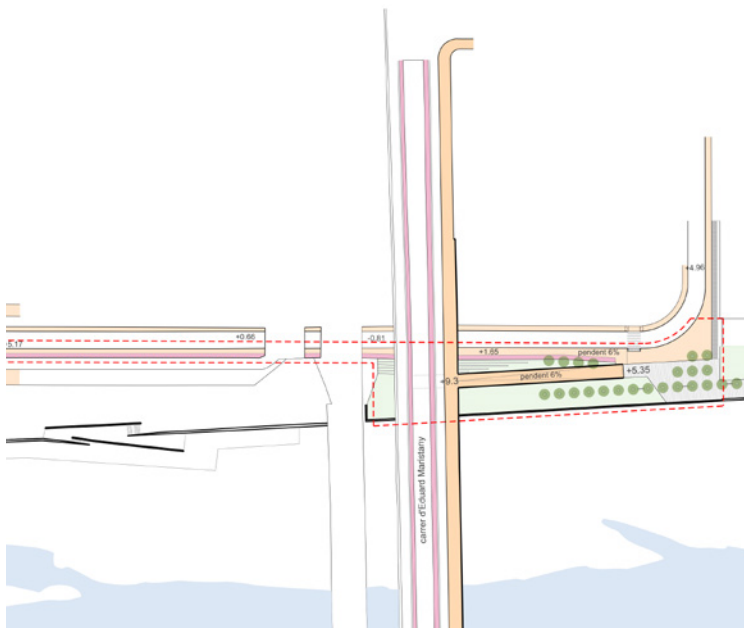
- PV01 Adequació de les vores de la desembocadura del riu Besòs
- PV04 Adequació de la carretera de la Catalana i connexió amb C. Guipúscoa.
- PV07 Façana fluvial polígon Montsolís
- PV09 Façana fluvial Bon Pastor
- PV11 Camí fluvial Trinitat / Vallbona (marge dret)
- PV13 Espai públic alliberament de R2 Vallbona / Montcada

Hit 03: El marge dret: Barcelona construeix la façana fluvial

PV01

Adequació de les vores de la desembocadura del riu Besòs

34

Font: Elaboració pròpia

OBJECTIUS

5. Millorar l'accessibilitat i connectivitat entre els barris del Besòs.
7. Millorar la qualitat ambiental vertebrant les infraestructures verdes blaves.

LÍNIES ESTRATÈGIQUES

Incorporar els espais residuals entre la ciutat i el riu com espai públic i de relació social.

DESCRIPCIÓ

Els ponts que creuen el Besòs garanteixen la unió entre el territori dels dos costats del riu. És important però que aquests ponts connectin amb els vials i voreres que recorren els marges del riu tant a cota ciutat com a cota riu per a garantir l'accés i les continuïtats dels recorreguts per a vianants i bicicletes.

El pont de Maristany en el marge dret, connecta amb el parc de la Pau a través d'una rampa. El marge esquerre, però, no hi ha connexió entre la vorera del pont i el carrer Olímpic havent d'anar fins el camp de futbol per a fer la volta.

Es proposa realitzar una connexió en el marge esquerre des de la vorera del C. Maristany (cota 9,5) fins a la cota ciutat (5,5) donant continuïtat a la ronda verda del costat Barcelona del riu cap al marge superior i inferior esquerre a través del pas inferior que creua el pont i les vies del tren. Es preveu també acondicionar la vorera del pas inferior de connexió amb el carrer Olímpic.

ADMINISTRACIÓ COMPETENT

Consorti Besòs; Ajuntament de Sant Adrià de Besòs.

TERMINI D'EXECUCIÓ

18 mesos

SEGUIMENT ACCIÓ

Consorti Besòs; Ajuntament de Sant Adrià de Besòs .

PV04

Adequació de la carretera de la Catalana i connexió amb Carrer Guipúscoa

OBJECTIUS

5. Millorar l'accessibilitat i connectivitat entre els barris del Besòs.
7. Millorar la qualitat ambiental vertebrant les infraestructures verdes blaves.

LÍNIES ESTRATÈGIQUES

Incorporar els espais residuals entre la ciutat i el riu com espai públic i de relació social.

DESCRIPCIÓ

A partir de la recent urbanització de la Catalana, en el marge esquerre del riu es perd la continuïtat del passeig de vora a la cota ciutat degut a la forta presència de les infraestructures viàries i a la falta de façanes actives properes. La continuïtat longitudinal aigües amunt en aquesta zona, es fa amb el passeig a la cota del riu.

Es proposa donar continuïtat al passeig en contacte amb el riu a la cota ciutat des de la Catalana fins a la nova transformació urbanística prevista a l'entorn de Sant Ramon de Penyafort. Es vol donar continuïtat al carril bici de la Rambla de Guipúscoa a través del C. de Margarida Xirgu i l'Avinguda Catalana fins a la rampa d'accés al riu. També es pretén connectar el Museu d'història de la Immigració de Catalunya i el seu entorn amb els usuaris que gaudeix del marge del riu.

ADMINISTRACIÓ COMPETENT

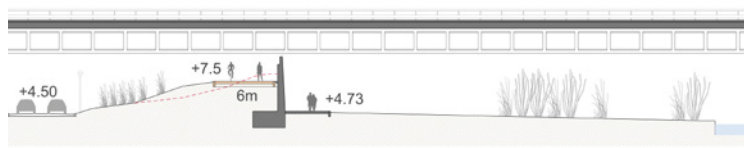
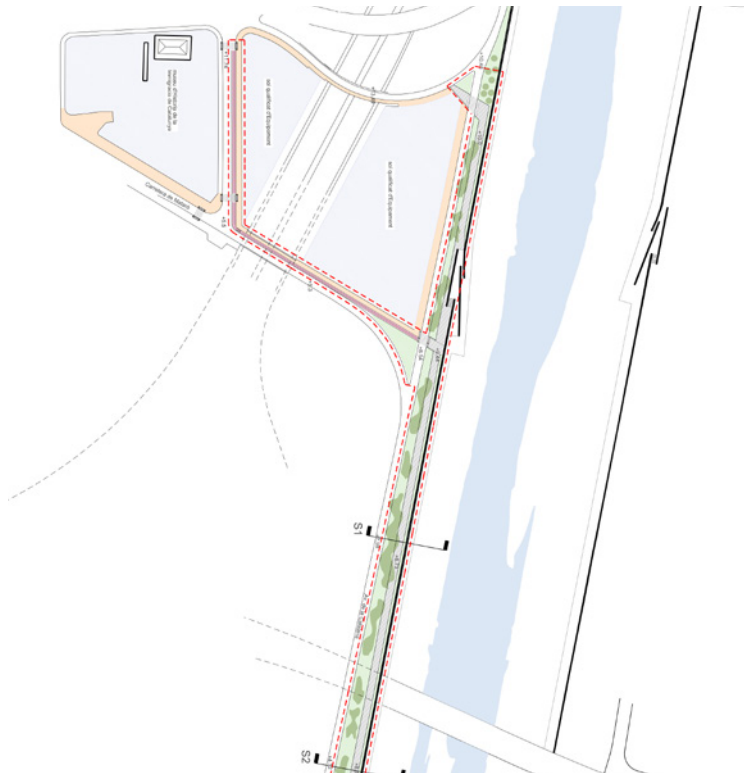
Ajuntament de Sant Adrià de Besòs.

TERMINI D'EXECUCIÓ

18 mesos

SEGUIMENT ACCIÓ

Consorti del Besòs i Ajuntament de Sant Adrià de Besòs.

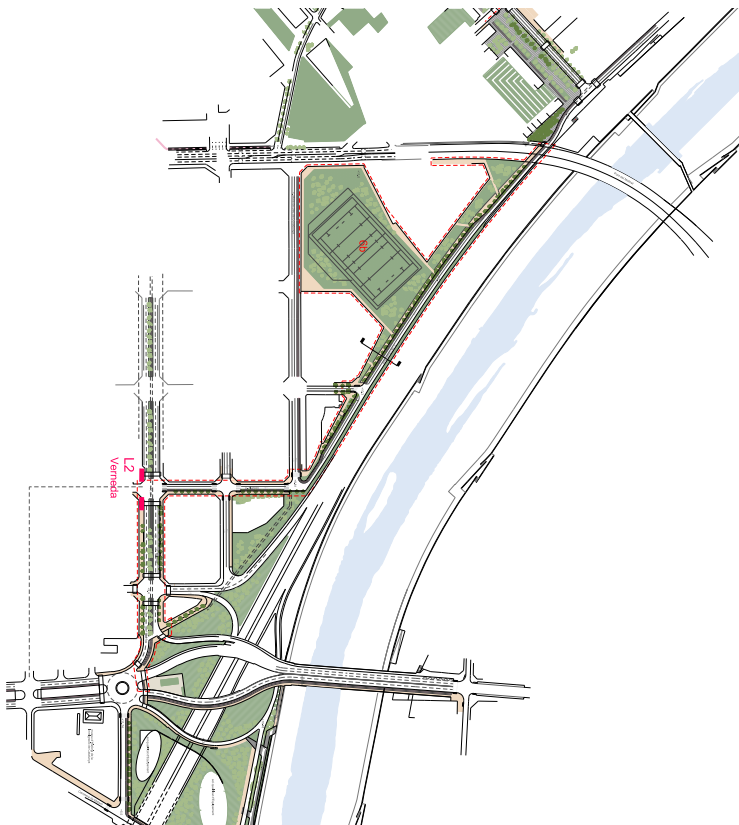

Font: DATAE

Hit 03: El marge dret: Barcelona construeix la façana fluvial

PV07 Façana fluvial polígon Montsolís

OBJECTIUS

5. Millorar l'accessibilitat i connectivitat entre els barris del Besòs.
7. Millorar la qualitat ambiental vertebrant les infraestructures verdes blaves.

LÍNIES ESTRATÈGIQUES

Incorporar els espais residuals entre la ciutat i el riu com espai públic i de relació social.

DESCRIPCIÓ

Es proposa re urbanitzar el carrer de l'Avançada separant-lo per una "barrera" verda (de 4 metres d'amplada) de la ronda i col·locant-li un carril bici que recorri tot el front cap al riu separat de la circulació per una franja d'aparcament. Es proposa urbanitzar l'àmbit (variable entre 9 i 23 m) entre el carrer i la façana del polígon amb tractament de vorera i de zona verda. Urbanitzar i donar ús a la zona verda en contacte amb l'àmbit de les vores, ha d'ajudar a connectar aquest front del polígon amb el Bon Pastor i la Verneda.

ADMINISTRACIÓ COMPETENT

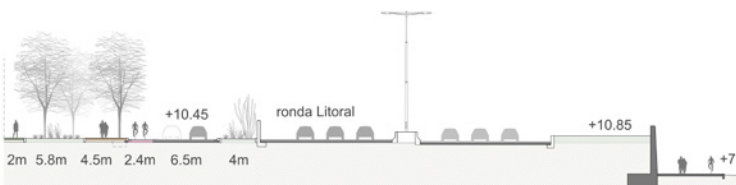
Ajuntament de Sant Adrià de Besòs; AMB i Consorci Besòs.

TERMINI D'EXECUCIÓ

20 mesos

SEGUIMENT ACCIÓ

Ajuntament de Sant Adrià de Besòs; AMB i Consorci Besòs.

Font: DATAE

consorcibesòs

BARCELONA
REGIONAL

PV09

Façana fluvial Bon Pastor

OBJECTIUS

5. Millorar l'accessibilitat i connectivitat entre els barris del Besòs.
7. Millorar la qualitat ambiental vertebrant les infraestructures verdes blaves.

LÍNIES ESTRATÈGIQUES

Incorporar els espais residuals entre la ciutat i el riu com espai públic i de relació social.

DESCRIPCIÓ

La façana del barri del Bon Pastor cap al riu està pendent de la seva transformació urbanística. La cobertura de la ronda Litoral del seu front, té uns usos que no acaben de ser del tot atractius. Es proposa implantar un carril bici al carrer de l'Arbeca amb continuïtat amb el del carrer de l'Avançada connectat transversalment amb un nou carril bici al carrer de Lima i un altre al carrer de Sant Adrià que uniran el carrer de la Ciutat d'Asunción amb Santa Coloma. Es proposa re estudiar els usos de la cobertura de la ronda i connectar amb una passera per a vianants el carrer de Lima amb la vora esquerra del riu per a connectar Sant Andreu i la Maquinista amb Santa Coloma. És important urbanitzar la zona verda del carrer de Sant Adrià fins al metro un cop s'hagi construït el nou mercat.

ADMINISTRACIÓ COMPETENT

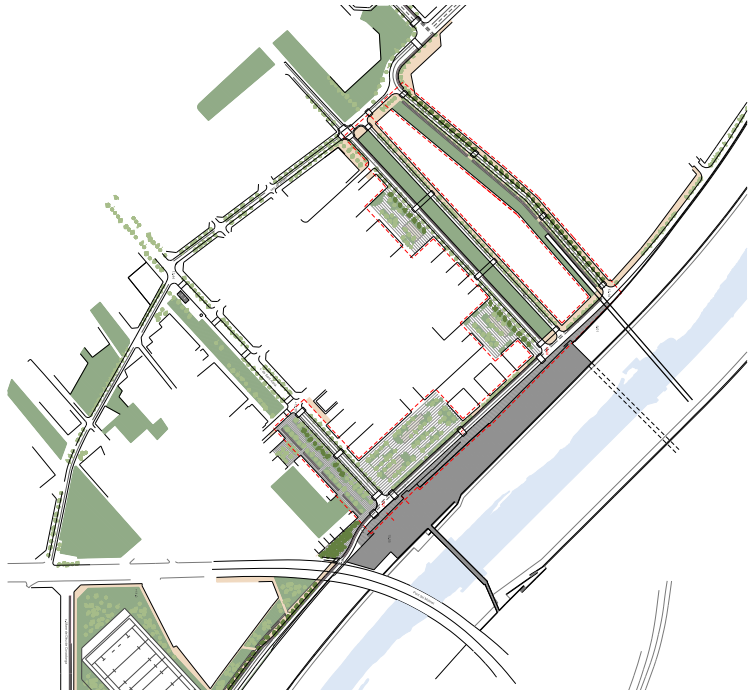
Ajuntament de Barcelona.

TERMINI D'EXECUCIÓ

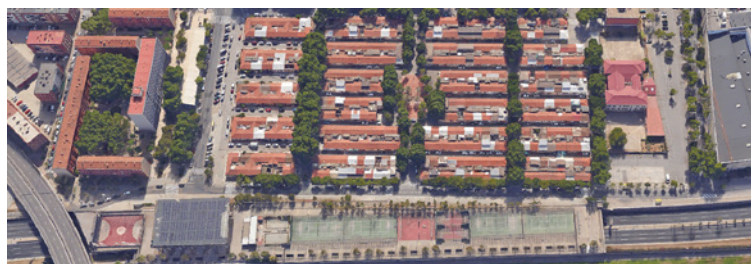
18 mesos

SEGUIMENT ACCIÓ

Ajuntament de Barcelona.

37

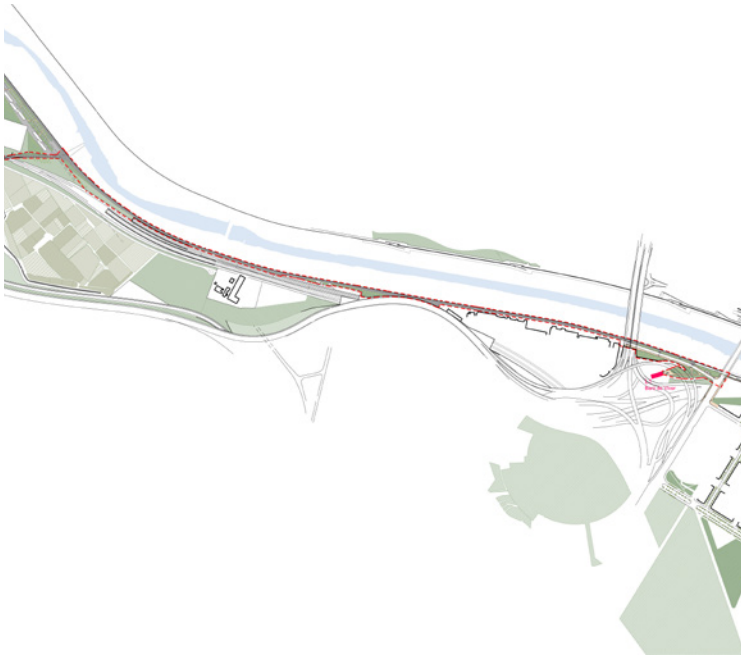

Font: Elaboració pròpia

Hit 03: El marge dret: Barcelona construeix la façana fluvial

PV11 Camí fluvial Trinitat / Vallbona (marge dret)

OBJECTIUS

5. Millorar l'accessibilitat i connectivitat entre els barris del Besòs.
7. Millorar la qualitat ambiental vertebrant les infraestructures verdes blaves.

LÍNIES ESTRATÈGIQUES

Incorporar els espais residuals entre la ciutat i el riu com espai públic i de relació social.

DESCRIPCIÓ

Des del pont de Santa Coloma i la parada de metro de Baró de Viver, es pot recorre la vora del riu fins al torrent Tapióles per un pas d'uns 5-6 metres d'amplada pavimentat amb una llosa de formigó, mal mantingut i amb circulació de camions de la formigonera. Aquest espai gens confortable, està delimitat pel nus viari de la C-58 i per les vies del tren de l'AVE i de rodalies.

Es proposa millorar la relació entre la sortida de metro de Baró de Viver, el Pont de Santa Coloma i la llera dreta del riu, acotant l'espai del viari i consolidant un espai de vorera cap al metro i un altre en contacte amb el mur de contenció del riu. Passat el pont de la B-20 es proposa prohibir el pas de vehicles i acondicionar el camí per a vianants i bicicletes fins al torrent Tapióles per a connectar amb Vallbona, la Granja Ritz i Ciutat Meridiana.

ADMINISTRACIÓ COMPETENT

Consorti del Besòs.

TERMINI D'EXECUCIÓ

18 mesos

SEGUIMENT ACCIÓ

Consorti del Besòs.

Font: Elaboració pròpia

consorcibesòs

ER BARCELONA
REGIONAL

PV13

Espai públic alliberament de R2 Vallbona / Montcada

OBJECTIUS

5. Millorar l'accessibilitat i connectivitat entre els barris del Besòs.
7. Millorar la qualitat ambiental vertebrant les infraestructures verdes blaves.

LÍNIES ESTRATÈGIQUES

Incorporar els espais residuals entre la ciutat i el riu com espai públic i de relació social.

DESCRIPCIÓ

Es proposa arranjar el camí actual que va des de la sortida del Metro de la línia 1 de Baró de Viver fins al centre del Barri de Vallbona per convertir-se en el camí fluvial del marge dret. Es proposa una actuació de remodelació que millori el confort dels vianants. Aquest nou camí hauria de ser per a vianants i bicicletes, però amb un paviment capaç de suportar el transit d'un vehicle de manteniment. S'incorporaria una nova barana de protecció de la llera del riu i una tanca de separació i una il·luminació semblant a la del molt freqüentat camí fluvial del marge esquerre. Si considerem el caràcter i l'atractivitat del nou espai d'agricultura de la ciutat es considera que seria el nou accés cívic al barri de Vallbona des del resta de la ciutat de Barcelona.

ADMINISTRACIÓ COMPETENT

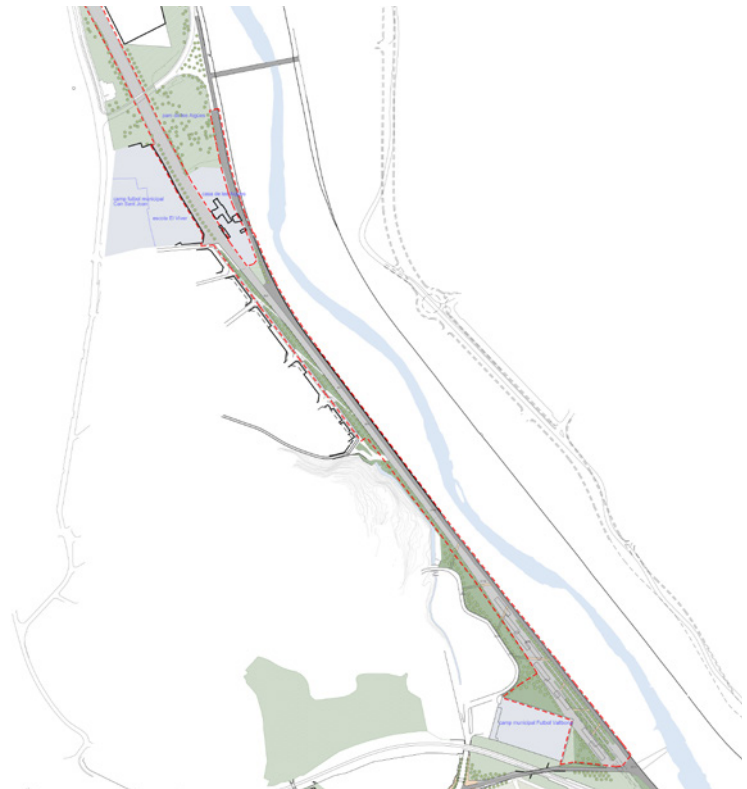
Ajuntament de Montcada i Reixac;
Ajuntament de Barcelona.

TERMINI D'EXECUCIÓ

24 mesos

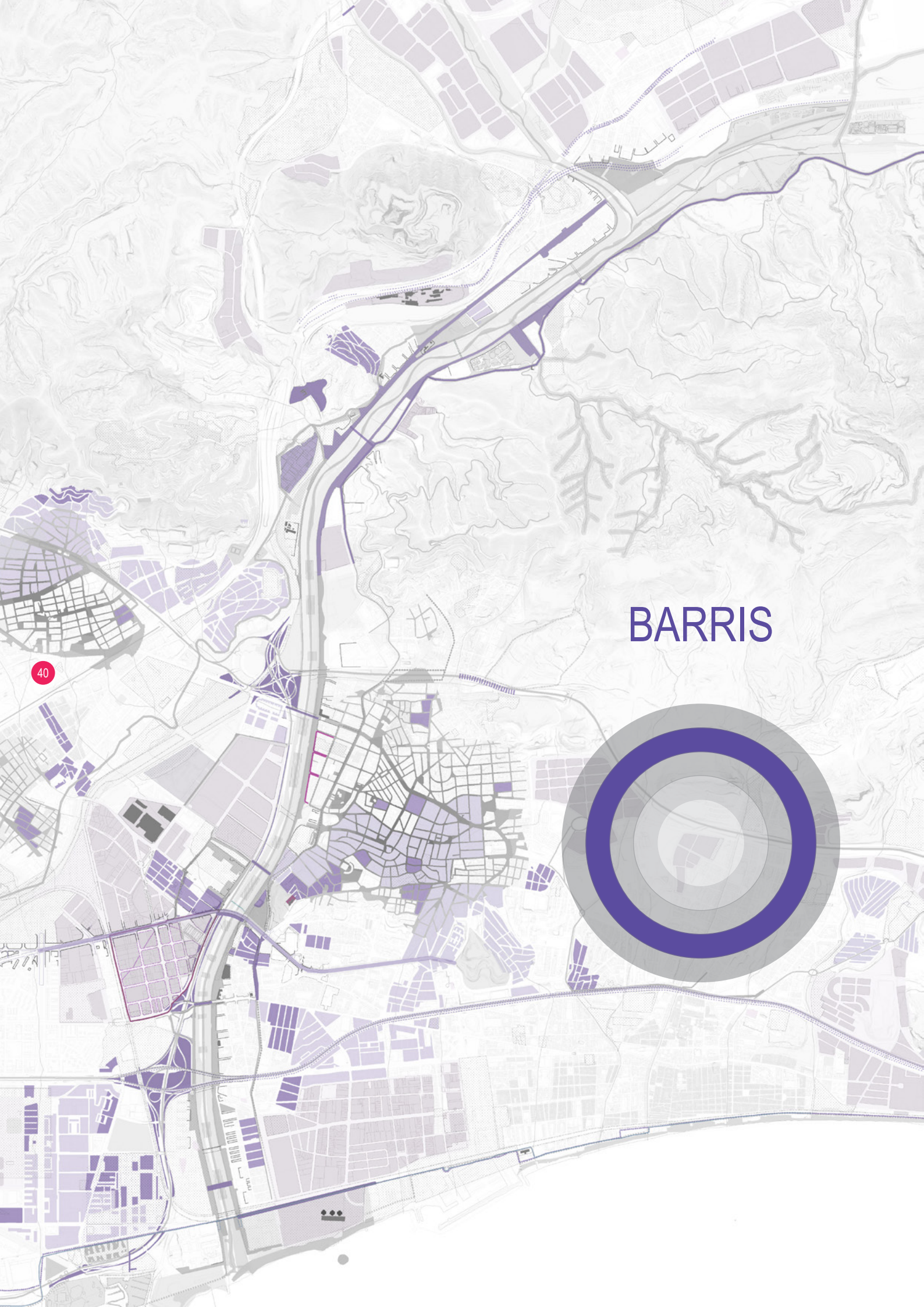
SEGUIMENT ACCIÓ

Ajuntament de Montcada i Reixac;
Ajuntament de Barcelona.

Font: Elaboració pròpia

BARRIS

40

PLA D'ACCIÓ

BARRIS

Diagnosi

L'imaginari col·lectiu associa els barris del Besòs com a vulnerables, estigmatitzats i perillosos. Les grans infraestructures han fragmentat el teixit urbà dels barris i impacta negativament en la qualitat ambiental i la mobilitat entre barris. Molts barris estan desconnectats entre sí i desconnectats del riu. No existeix una estructura viària de caràcter local que creui els barris del Besòs i que els connecti amb els grans equipaments, com és el parc fluvial.

Les famílies afectades per processos de desnonament, les persones amb dificultats per fer front a les despeses bàsiques de l'habitatge (lloguer i subministraments) i les persones sense llar, són problemàtiques especialment presents a l'àmbit. L'Eix Besòs ha comptat històricament —i compta també en l'actualitat— amb un capital humà menys qualificat, la qual cosa contribueix a generar fonamentalment unes majors dificultats per a la integració laboral, econòmica i residencial d'aquesta població.

Però els barris del Besòs tenen també un potencial per explotar i deixar de ser invisibles o poc atractius. A tot això es pot afegir la valoració positiva de disposar de sòl industrial on actualment hi ha polígons d'activitat econòmica que permet plantejar-ne la revitalització i atreure noves activitats centrades en el coneixement i la innovació.

Objectius

Fomentar una identitat compartida, centrada en el riu com element cohesionador dels barris del Besòs.

Reforçar l'equitat social per reduir les condicions de vulnerabilitat als barris del Besòs.

Promoure les polítiques actives de formació com a palanca d'inserció laboral.

Promoure la revitalització i l'enxarxament de l'associacionisme i l'enfortiment de les pràctiques d'innovació social.

Garantir el dret a l'habitatge impulsant polítiques coordinades amb els agents del territori.

Millorar l'accessibilitat i connectivitat entre els barris del Besòs.

Compensar les externalitats negatives de les grans infraestructures integrant-les a les diverses lògiques urbanes.

Millorar la qualitat ambiental vertebrant les infraestructures verdes blaves.

Reforçar i dinamitzar la participació ciutadana en la governança i el procés d'implementació de l'Agenda Besòs.

Accions

Cohesió social

- HAB01** Pla Estratègic de l'Habitatge del Territori Besòs - Agència de l'Habitatge
- HAB03** Pla d'Actuació Integral per a persones en situació d'Alta Vulnerabilitat Residencial
- HAB04** Redactar programes d'intervenció multidimensional en àrees d'alta vulnerabilitat urbana
- HAB05** Pla d'Equipaments del Besòs
- EDU01** Baobab
- EDU02** Implantar el Pla d'Escoles Enriquides
- EDU03** Programa de suport a l'ESO dels alumnes dels barris de l'entorn del Campus Diagonal-Besòs
- EDU04** Ciutadania Besòs i Campus Diagonal-Besòs
- EDU05** Solar Decathlon Europe
- SC01** Cabal Musical
- SC02** Besossada. Les festes del riu
- SC03** Creació d'una xarxa de centres cívics, culturals i comunitaris del Besòs
- SOC02** Programa Acadèmic Universitat / Veïns per la millora dels barris
- URI01** Programa d'Urbanisme Inclusiu
- SEG01** Taula per la coordinació de seguretat i salut pública
- IDE01** Promoure la difusió de la memòria històrica amb la senyalització de rutes urbanes i espais emblemàtics
- IDE02** Programa de recuperació de la memòria històrica als instituts del Besòs
- IDE03** Crear un espai de referència de la diversitat d'expressions de la cultura urbana i popular del territori
- IDE03** Crear un esdeveniment esportiu d'àmbit Besòs.

Economia-Treball-Teixits productius

- ESS01** Projecte B-MINCOME
- ESS02** Establir serveis de formació sobre economia cooperativa, social i solidària basat en la realitat social i productiva del territori Besòs
- ESS03** Implantar al territori Besòs una moneda local que ajudi a reactivar el petit comerç
- ESS04** Desenvolupar una línia d'ajuts econòmics destinats a impulsar iniciatives empresarials d'economia cooperativa, social i solidària
- ESS05** Implementar línies d'ajut específiques per a persones amb rendes baixes o en risc d'exclusió
- ECO02** Cens d'empreses i d'establiments industrials dels PAE de l'Eix Besòs
- ECO01** Programa de millora d'infraestructures i de competitivitat de polígons industrials i àrees d'activitat econòmica
- ECO03** Estudi de mercat de l'oferta i la demanda d'activitat terciàries d'oficines
- ECO04** Pla estratègic per la revitalització dels PAEs (Projecte pilot Montsolís)
- ECO05** Fomentar l'associacionisme per la millora del comerç urbà
- ECO06** Pla Industrial Campus Diagonal-Besòs
- SOC01** Canvi d'usos edificis emblemàtics localitzats en teixits industrials
- PR15** Rehabilitació pavelló B de l'Hospital de l'Esperit Sant: centre de polítiques de Formació
- PR29** Impact Metrics

Accessibilitat i connectivitat

- INF02** Millora de la permeabilitat de la C-31
- INF04** Cobertura de la B-20 en el tram del Besòs
- INF09** Soterrament de la via R2 entre el barri de Vallbona i Montcada Centre
- INF15** Estudi de l'aparcament en els barris del Besòs
- MOB03** Estratègia conjunta pels plans directors de la bicicleta i bicig
- MOB04** Anàlisi de la xarxa viària dels barris del Besòs
- PVL01** Passera Lima
- PVL02** Eix Cantabria-Santander-Pius XII
- PVL03** Avda Sanatori- Crta de Santa Coloma
- PVL04** Avda Eduard Maristany
- PVL05** Bivivia litoral
- PVL06** Pont Passadors-Pi i Maragall
- PVL07** Passeig Fluvial Can Zam- Pont de Montcada
- PVL08** Connectivitat Campus UPC Diagonal-Besòs
- PVL10** Estudi de traçat de la BV-5001 al marge esquerra del Besòs
- PVL11** Eix Via Trajana-Sant Ramon de Penyafor
- PVL12** Nova connexió Vallbona-Montcada amb el marge esquerra
- PVL14** Nou pont sobre la riera de Sant Cugat en connexió amb la N-150
- PVL15** Ampliació pont Santa Coloma
- PVL16** Actuacions per la millora de la mobilitat a Vallbona
- PVL17** Nou pont a Montcada

Infraestructura verda i qualitat ambiental

AV01	Granja Ritz. Centre d'educació agrícola i ramadera de la ciutat de Barcelona.	PR27	Projecte pilot de residus al barri de la Mina
AV02	Reconversió dels camps agrícoles de Vallbona com a parc hortofructícola a l'aire lliure.	EN01	Implantació xarxa de calor d'aprofitament geotèrmic a Santa Coloma de Gramenet
AV03	Rec Comtal tram Vallbona- Casa de les aigües, Trinitat Vella	EN02	Prova pilot d'instal·lació d'energia solar fotovoltaica a la coberta d'un polígon de l'àmbit del Besòs
PR14	Millorar la qualitat odorífera	EN04	Programa pilot per a la rehabilitació energètica d'habitatges als barris de les Oliveres i de Can Franquesa de Santa Coloma de Gramenet
PR19	Prova pilot per a millorar l'estructura d'eixos cívics als barris de l'entorn del riu	INF08	Apantallament de la C-31 a l'alçada de Badalona i Sant Adrià de Besòs
PR23	Prova pilot per reduir l'impacte acústic de les rondes sobre els habitatges de Santa Coloma que donen al Parc Fluvial del Besòs	INF10	Apantallament de la C-33 a l'alçada de Montcada i Reixac

"Hits"

Cohesió social:

Hit 04 Estratègia pel dret de l'Habitatge al Besòs

HAB01 Pla Estratègic de l'Habitatge del Territori Besòs - Agència de l'Habitatge
HAB03 Redacció d'un Pla d'Actuació Integral per a persones en situació d'Alta Vulnerabilitat Residencial

Hit 05 Rehabilitació integral per disminuir la vulnerabilitat

HAB04 Redactar Programes d'intervenció multidimensional en àrees d'alta vulnerabilitat urbana

Hit 06 Fomentar una identitat compartida

SC02 Besossada. Les festes del riu

Economia-Treball-Teixits productius:

Hit 07 Fixar i potenciar el Teixit productiu

ECO04 Pla estratègic per la revitalització dels PAEs (Projecte Pilot Montsolís)

Mobilitat:

Hit 08 Pla de Vies dels barris del Besòs

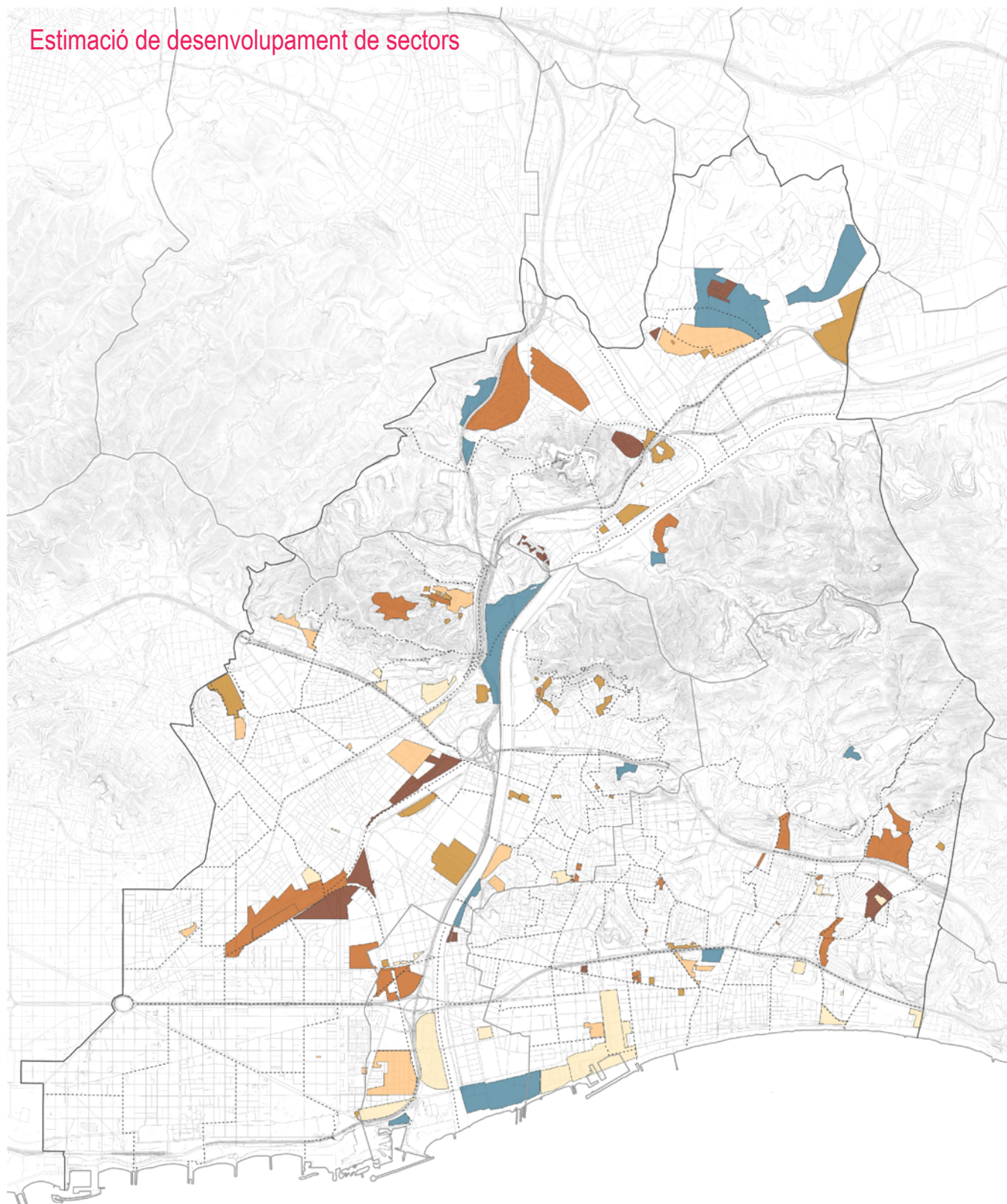
PVL02 Eix Cantabria-Santander-Pius XII
PVL03 Avda Sanatori - Crta de Santa Coloma de Gramenet

Qualitat Ambiental:

Hit 09 Acomodar les infraestructures als barris

INF10 Apantallament de la C-33 a l'alçada de Montcada i Reixac

Estimació de desenvolupament de sectors

Desenvolupament de sectors	Num d'habitages	Increment habitants
Termini curt (2 anys)	4.007 htges	10.682 hab
Termini curt-mig (5 anys)	8.316 htges	21.788 hab
Termini mig (10 anys)	6.344 htges	16.621 hab
Termini mig-larg (15 anys)	7.206 htges	18.879 hab
Termini larg (20 anys)	7.062 htges	18.501 hab
Pendent	5.228 htges	13.699 hab
Total	38.232 htges	100.168 hab

Font: Elaboració pròpia

HAB01 Pla Estratègic de l'Habitatge del Territori Besòs- Agència de l'habitatge

OBJECTIUS

4. Garantir el dret a l'habitatge impulsant polítiques coordinades amb els agents del territori.

LÍNIES ESTRATÈGIQUES

Redacció d'un Pla estratègic de l'habitatge que ajudi a gestionar de forma coordinada la promoció de l'habitatge assequible per als ciutadans del territori Besòs.

Promoure la creació d'un espai comú com suport en la gestió de les polítiques d'habitatge.

Fomentar polítiques coordinades amb diferents agents per afrontar les situacions d'Alta Vulnerabilitat Residencial.

DESCRIPCIÓ

El Pla ha de contemplar una diagnosi de l'estat de l'habitatge en aquest territori amb l'objectiu d'especificar les seves necessitats i problemàtiques, definint els reptes i actuacions que s'han d'afrontar de forma coordinada.

Aquest Pla ha de servir principalment per establir les directrius que permetin l'elaboració dels plans locals d'habitatge de cada municipi.

Ha d'establir les bases per a la creació d'una estructura que permeti desenvolupar les prescripcions del Pla (Oficina de l'habitatge del Besòs).

ADMINISTRACIÓ COMPETENT

Ajuntaments; Consorci del Besòs.

TERMINI D'EXECUCIÓ

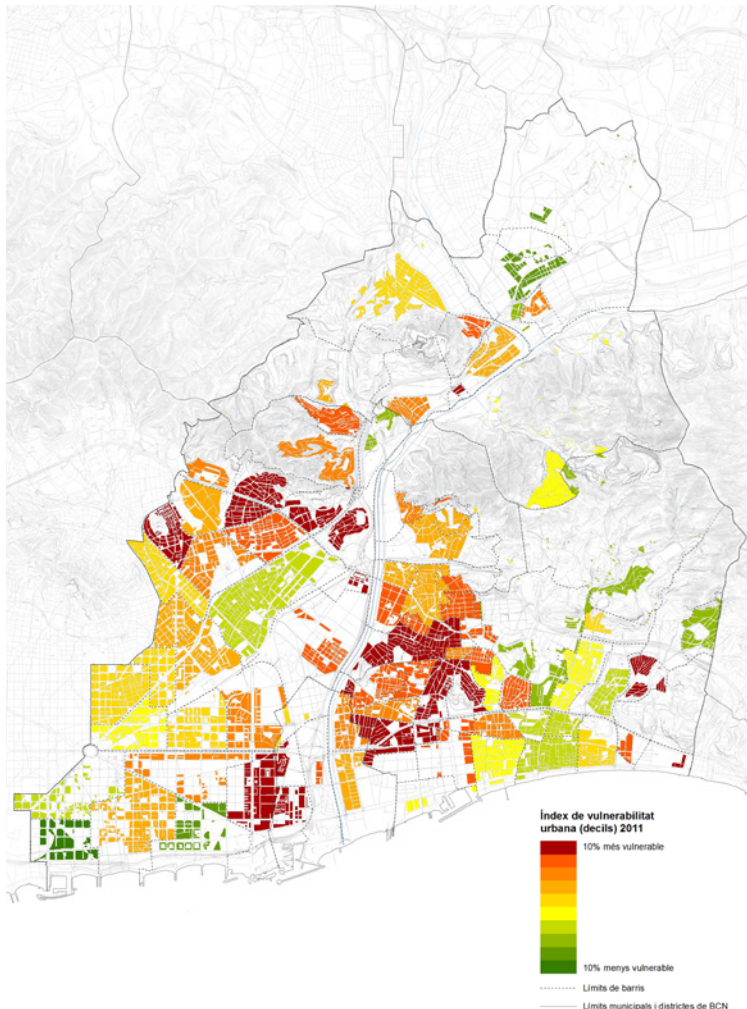
-

SEGUIMENT ACCIÓ

Ajuntaments; Consorci del Besòs.

HAB03

Redacció d'un Pla d'Actuació Integral per a persones en situació d'Alta Vulnerabilitat Residencial

OBJECTIUS

4. Garantir el dret a l'habitatge impulsant polítiques coordinades amb els agents del territori.

LÍNIES ESTRATÈGIQUES

Fomentar polítiques coordinades amb els agents per afrontar les situacions d'Alta Vulnerabilitat Residencial.

DESCRIPCIÓ

El Pla contindrà com a mínim 6 instruments:

- 1) Un equip professional d'atenció de caràcter específic.
- 2) Un conjunt de protocols de relació entre serveis socials bàsics i la cartera de serveis del PAI.
- 3) Un programa públic d'habitatges d'emergència i d'inclusió.
- 4) Un sistema de serveis d'acollida i estada temporal (CPA, centre integral, centre de dia...).
- 5) Una xarxa d'acció compartida amb les entitats.
- 6) Un dispositiu estable de coordinació intermunicipal del PAI.

ADMINISTRACIÓ COMPETENT

Consorti del Besòs.

TERMINI D'EXECUCIÓ

12 mesos

SEGUIMENT ACCIÓ

Consorti del Besòs.

HAB04

Redactar Programes d'intervenció multidimensional en àrees d'alta vulnerabilitat urbana

OBJECTIUS

2. Reforçar l'equitat social per reduir les condicions del vulnerabilitat als barris del Besòs.

LÍNIES ESTRATÈGIQUES

Atenció especial a àrees d'alta vulnerabilitat urbana.

DESCRIPCIÓ

Els documents de redacció dels programes d'intervenció multidimensional han d'incorporar:

Crear projectes educatius, integrals i transformadors, i donar suport a les escoles en les tasques socioeducatives complementàries.

Afrontar les principals desigualtats socials que causen problemes de salut, reforçant la perspectiva integral, preventiva i comunitària.

Impulsar la cultura com a eina de transformació social, vinculant-la als equipaments de proximitat, als centres educatius i a l'accés i la participació igualitària de tots els col·lectius.

Promoure el desenvolupament local i de l'economia de proximitat, lligada a les necessitats de les persones, i fomentar-ne les oportunitats laborals.

Fer front als dèficits urbanístics, a la baixa qualitat de l'habitatge i a la manca d'equipaments.

ADMINISTRACIÓ COMPETENT

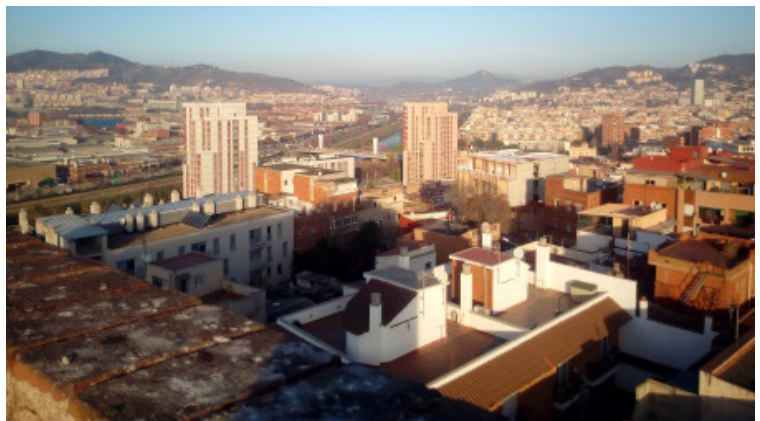
Consorti del Besòs.

TERMINI D'EXECUCIÓ

18 mesos

SEGUIMENT ACCIÓ

Consorti del Besòs.

Una acció en tres actes

Acte 1

Anar-hi

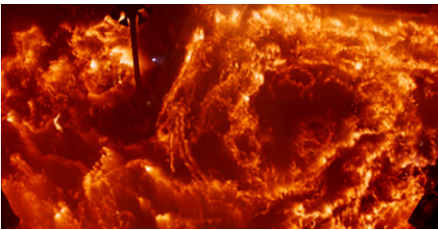
Acte 2

Trobar-se

Acte 3

Celebrar

ACCIÓ DIVULGATIVA DEL TERRITORI BESÒS

Febrer 2017

48

consorcibesòs

BR BARCELONA REGIONAL AGÈNCIA D'ENYOLUPAMENT URBÀ

Font: Elaboració pròpia

consorcibesòs

BR BARCELONA REGIONAL

SC02

Besosada. Les festes del riu

OBJECTIUS

1. Fomentar una identitat compartida, centrada en el riu com element cohesionador dels barris del Besòs.

LÍNIES ESTRATÈGIQUES

Promoure activitats al parc fluvial vinculades a la recuperació de la memòria col·lectiva i a la generació d'una identitat compartida pels barris (Festa del Riu).

DESCRIPCIÓ

La Besosada, terme agafat de les crescudes repentines del riu, és un esdeveniment popular d'escala territorial que té intenció d'implantar-se al calendari de festes anual.

Partim del fet que, amb la recuperació del riu i la seva llera, s'ha guanyat un espai privilegiat per als ciutadans, no prou conegut ni valorat per la resta de veïns de la metròpoli.

Celebrar aquesta recuperació significa reconèixer la vitalitat d'aquest territori. El Territori Besòs no és un lloc per descobrir sino un territori viu, actiu i amb una forta personalitat.

Proposem construir la festa des dels motors de producció cultural existents i, per tant, fent aflorar i posant en valor el que ja passa. El projecte es fonamenta en el treball de cocreació d'un esdeveniment en el que els ciutadans-protagonistes participin d'una posada en escena d'escala i visibilitat superior gracies a la col·laboració amb artistes i creadors.

ADMINISTRACIÓ COMPETENT

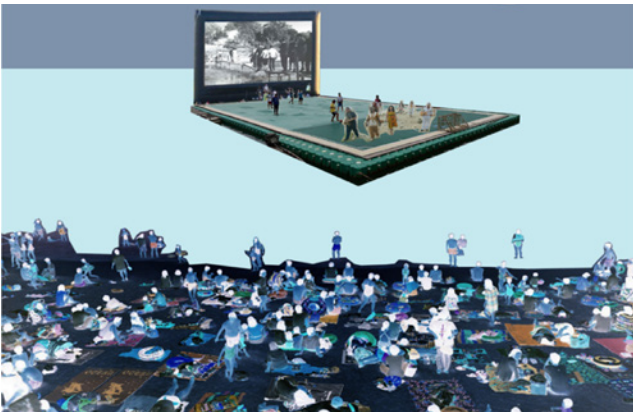
Ajuntaments-Consorci del Besòs.

TERMINI D'EXECUCIÓ

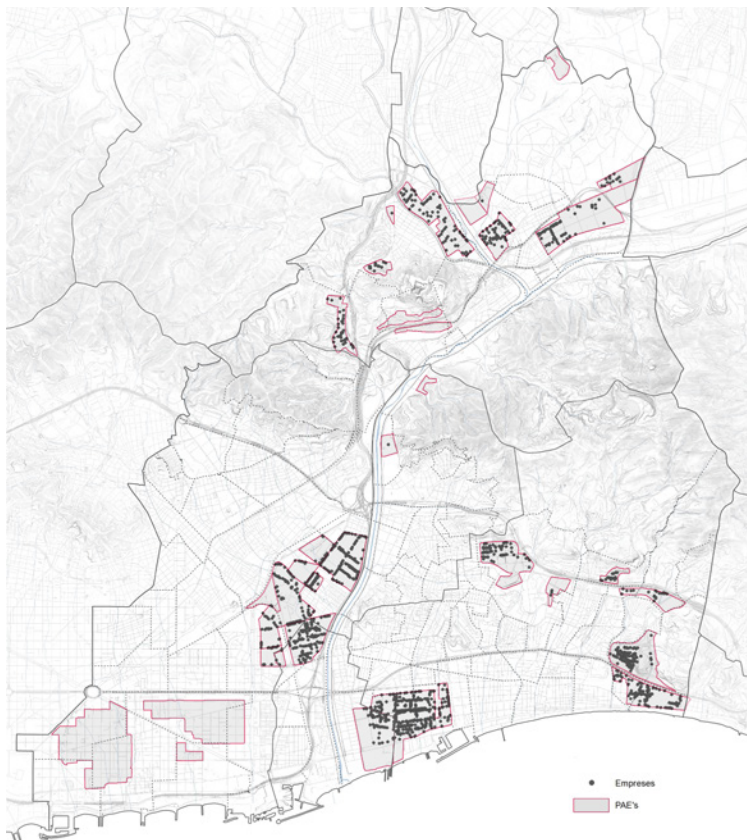
12 mesos

SEGUIMENT ACCIÓ

Comissió Festa del riu.

ECO04 Pla estratègic per la revitalització dels PAEs (Projecte Pilot Montsolís)

OBJECTIUS

8. Impulsar àrees de coneixement i d'activitat econòmica metropolitana fomentant l'economia circular.

LÍNIES ESTRATÈGIQUES

Desenvolupar programes de rehabilitació integral en els polígons d'activitat econòmica (PAE) integrats en el teixit urbà.

DESCRIPCIÓ

Elaboració d'un Pla estratègic per revitalitzar els PAEs del Besòs i desenvolupar un projecte pilot pel PAE de Montsolís, identificant el seu potencial en base a la seva localització estratègica i les millores necessàries en serveis i infraestructures vinculades a la producció. El Pla ha de ser una eina per aprofitar les potencialitats del polígon de mode que reverteixi en el desenvolupament econòmic del barri, generant llocs de treball i donant cabuda a iniciatives d'economia social i cooperativa. La proposta haurà d'estudiar vies per fer més competent i enfortir l'activitat de les empreses ja localitzades al polígon i per atraure d'altres activitats que generin sinèrgies com la simbiosi industrial, les indústries culturals, l'economia circular i verda, o activitats centrades en la innovació i la formació.

ADMINISTRACIÓ COMPETENT

Consorci del Besòs; Ajuntament de Barcelona; Ajuntament de Sant Adrià de Besòs.

TERMINI D'EXECUCIÓ

-

SEGUIMENT ACCIÓ

Consorci del Besòs; Ajuntament de Barcelona; Ajuntament de Sant Adrià de Besòs.

Font: Elaboració pròpia

PVL02

Eix Cantabria - Santander - Pius XII

OBJECTIUS

5. Millorar l'accessibilitat i connectivitat entre els barris del Besòs.
7. Millorar la qualitat ambiental vertebrant les infraestructures verdes blaves.

LÍNIES ESTRATÈGIQUES

Augmentar la superfície, millorar la accessibilitat física i la qualitat dels carrers.

Adequar i millorar l'espai urbà per facilitar la mobilitat a peu i en bicicleta.

DESCRIPCIÓ

La malla viària del territori Besòs és molt discontinua i la seva estructura dificulta els moviments locals per l'actual xarxa de carrers. Molt moviments necessiten de les grans infraestructures que travessen el territori. L'eix format pel carrer Santander, el pont del Molinet i l'avinguda de Pius XII és un exemple clar. El projecte proposa una secció continua des de la Rambla Guipúscoa de Barcelona fins l'antiga carretera de València a Badalona. Per aconseguir aquesta secció homogènia és necessari actuar en dos ponts: un per a superar el pas del ferrocarril de la línia R1 i l'altre el pont del Molinet transformant la secció actual dedicada exclusivament als vehicles per una nova on s'hi encabirà una vorera i un carril bici. En general la secció del carrer serà dedicada al vehicles, a les bicicletes, i un pas còmode per vianants, alhora es plantarà arbrat viari que ajudarà a intensificar la infraestructura verda del Besòs.

ADMINISTRACIÓ COMPETENT

Ajuntament de Barcelona; Ajuntament de Badalona; Consorci del Besòs.

TERMINI D'EXECUCIÓ

24 mesos

SEGUIMENT ACCIÓ

Consorci del Besòs.

51

Font: Elaboració pròpia

PVL03 Avda Sanatori - Crta de Santa Coloma

OBJECTIUS

5. Millorar l'accessibilitat i connectivitat entre els barris del Besòs.
7. Millorar la qualitat ambiental vertebrant les infraestructures verdes blaves

LÍNIES ESTRATÈGIQUES

Augmentar la superfície, millorar la accessibilitat física i la qualitat dels carrers.

Adequar i millorar l'espai urbà per facilitar la mobilitat a peu i en bicicleta.

DESCRIPCIÓ

Per a millorar la connectivitat amb el marge dret del riu, es proposa treure un carril de circulació del pont en sentit Sant Adrià per tal d'aconseguir tenir una vorera de 5,6 metres en el costat mar del pont amb espai segregat per a vianants i per a bicicletes.

ADMINISTRACIÓ COMPETENT

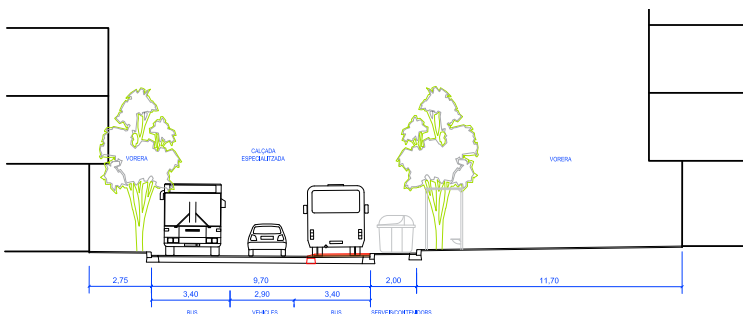
Ajuntament de Santa Coloma de Gramenet;
Ajuntament de Sant Adrià de Besòs; Ajuntament de Badalona; Consorci del Besòs.

TERMINI D'EXECUCIÓ

12 mesos

SEGUIMENT ACCIÓ

Consorci del Besòs.

Font: Elaboració pròpia

INF10

Apantallament de la C-33, a l'alçada de Montcada i Reixac

OBJECTIUS

- Compensar les externalitats negatives de les grans infraestructures integrant-les a les diverses lògiques urbanes.

LINIES ESTRATÈGIQUES

Apantallament o actuacions en grans infraestructures que afecten més a la població exposada.

DESCRIPCIÓ

Pantalla acústica fonoabsorbent al marge esquerra de la C-33, entre la zona residencial i la llera del riu a 3 m; i una altra pantalla acústica fonoabsorbent entre la llera del riu i el polígon Pla d'en Coll a 4 m.

ADMINISTRACIÓ COMPETENT

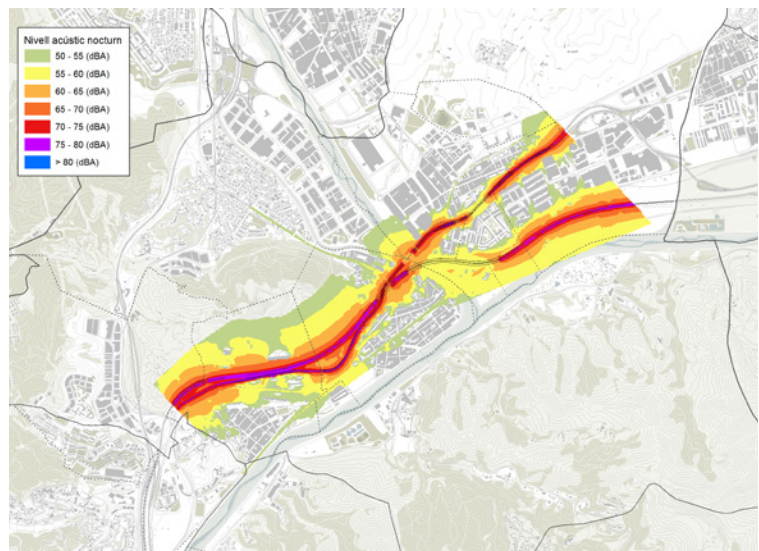
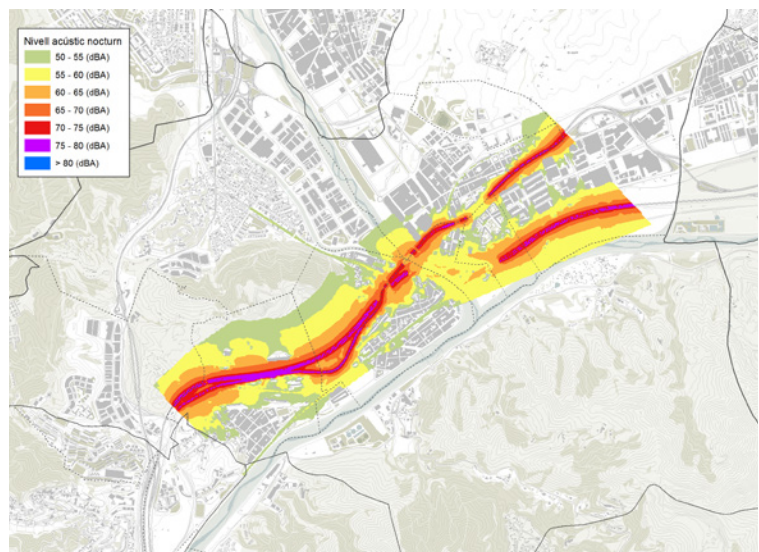
Generalitat

TERMINI D'EXECUCIÓ

12 mesos

SEGUIMENT ACCIÓ

Generalitat; Ajuntament de Montcada i Reixac.

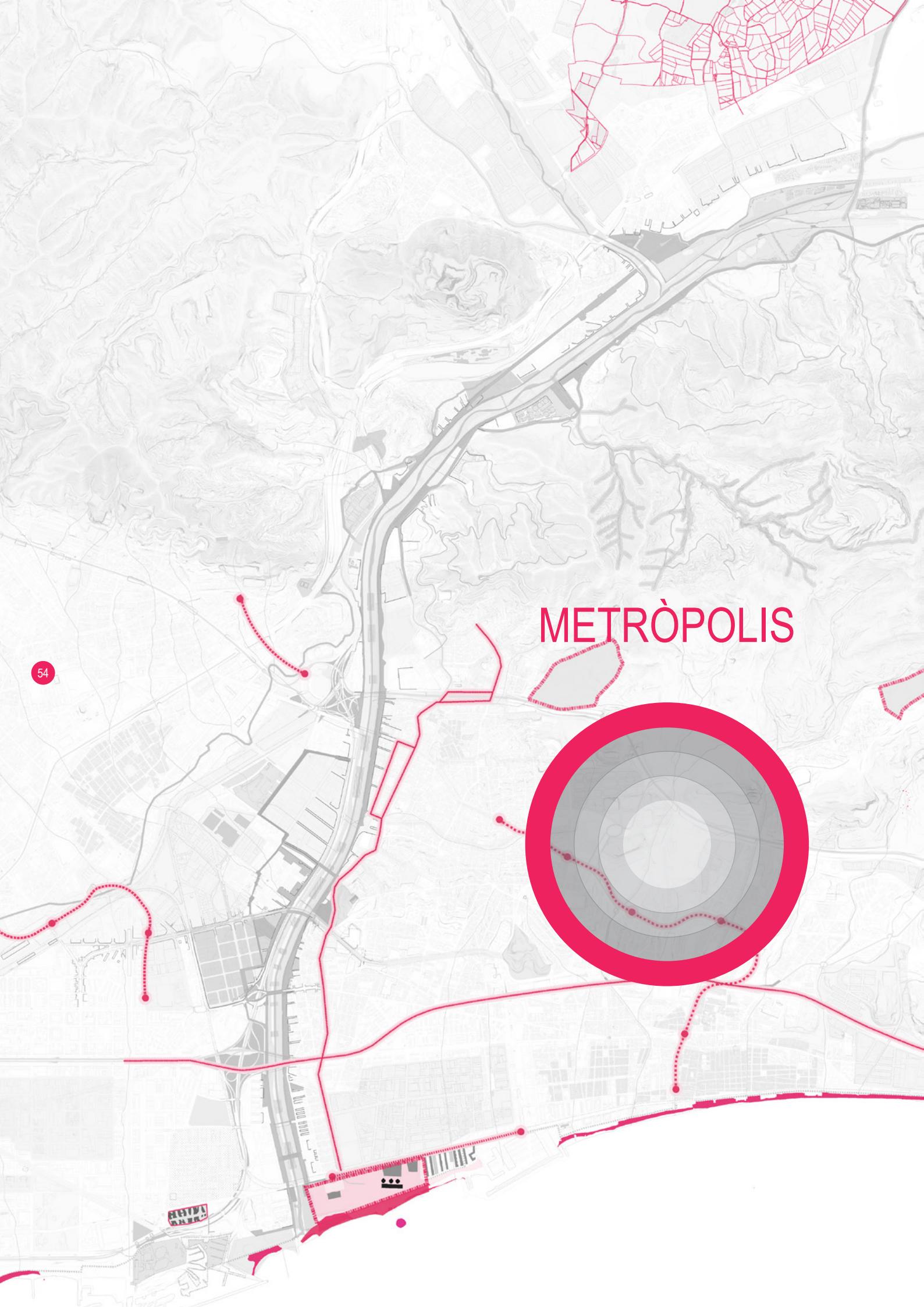

Font: Elaboració pròpia

METRÒPOLIS

54

PLA D'ACCIÓ

METRÒPOLIS

Objectiu

L'Agenda Besòs planteja propostes en quant als modes de gestió i governança del territori. L'Agenda fa propostes en forma de projectes, accions i activitats per gestionar e implementar, també des de la perspectiva metropolitana. Aquestes iniciatives suposen un repte i alhora una gran oportunitat per buscar fórmules que milloren la qualitat de vida dels ciutadans de manera més eficient i des de l'escala més adequada.

Es centren en establir un model de sostenibilitat econòmica del Barris del Besòs, impulsant tres node d'activitat econòmica basats en la sinergia entre universitat, recerca i empresa. També planteja la concreció de dos grans parcs metropolitans que tancaran la gran infraestructura verda blava del Besòs.

Accions

BIO05 Observatori de la biodiversitat del Besòs	INF20 Impactes de les infraestructures als barris del Besòs
ECO07 Programa pel foment d'iniciatives d'economia circular i simbiosi industrial	ME01 El metabolisme urbà del territori Besòs
ECO08 Taula per la dinamització comercial i la coordinació entre els agents del territori	MOB01 Pla operatiu de mobilitat Campus Can Ruti
EN03 Fotolinera a un municipi de l'àmbit Besòs	MOB02 Pla de millora de la intermodalitat de la xarxa ferroviària
INF05 Perllongament nord de la L1 de metro Fondo-Badalona	MOB05 Anàlisi de distribució de mercaderies de la indústria urbana
INF06 Nova xarxa de bus al marge esquerre del Besòs	OL01 Estabilització platges
INF11 Estació de bus de Sagrera	OL02 Parc d'esculls
INF13 Perllongament L4 Sagrera	OL03 Desplaçament col·lector
INF14 Perllongament Tramvia Sant Adrià-Badalona (Port)	PECT01 PECT Litoral Besòs Territori Sostenible
INF18 Perllongament de la L3 de metro (Trinitat Nova -Trinitat Vella)	PECT02 Eix del coneixement Besòs-Marina
INF19 Permeabilitat i connectivitat de Ronda Litoral-Besòs	PM01 Parc Agroforestal Metropolità del Pla de Reixac
	PM02 Parc de les Tres Xemeneies

55

"Hits"

HIT 10 Impulsar nodes de coneixement i activitat econòmica al territori Besòs

PECT01 Litoral Besòs Territori Sostenible

PECT02 Eix del coneixement Besòs-Marina

HIT 11 Impulsar nous parcs metropolitans al Besòs

PM01 Parc Agroforestal Metropolità del Pla de Reixac

PM02 Parc de les Tres Xemeneies

PECT 2016

PROJECTES D'ESPECIALITZACIÓ I COMPETITIVITAT TERRITORIAL

PECT LITORAL BESÒS TERRITORI SOSTENIBLE

Programa operatiu FEDER
de Catalunya 2014-2020

Ajuntament de Badalona

Ajuntament
de Sant Adrià de Besòs

consorcibesòs

UNIVERSITAT POLITÈCNICA
DE CATALUNYA
BARCELONATECH

Parc de

b_TEC

Consorci Regional Besòs

OPERACIONS CLAU PER A DESENVOLUPAR ELS EIXOS

OP1 RECERCA
PER LA
SOSTENIBILITAT

OP2 GESTIÓ
SOSTENIBLE CICLE
AIGUA

OP3 REFORÇAR
EL TALENT

COORDINACIÓ
-Ajt. Sant Adrià -

OP4 MILLORA
OCUPABILITAT

OP 5
ECORECURSOS
CO2

OP6
TALENT
ENERGÈTIC

OP7
EFICIÈNCIA
ENERGÈTICA

OP8
MODELITZACIÓ
DE LA GESTIÓ
DELS SÒLS

OP9
PILOT
REGENERACIÓ

Font: Elaboració pròpia

consorcibesòs

BARCELONA
REGIONAL

PECT01 PECT Litoral Besòs Territori Sostenible

OBJECTIUS

8. Impulsar àrees de coneixement i d'activitat econòmica metropolitana fomentant l'economia circular.

LÍNIES ESTRATÈGIQUES

Donar suport al desenvolupament dels Projectes d'Especialització i Competitivitat Territorial (PECT).

DESCRIPCIÓ

Aquest projecte es fa coordinadament entre l'Ajuntament de Badalona, St. Adrià de Besòs, l'UPC i el Consorci del Besòs i la col·laboració de la Fundació B-TEC.

Del total d'actuacions contemplades dins del PECT es duen a terme 11 operacions i 16 actuacions. Les actuacions previstes per part del Consorci són 3 operacions que s'emmarquen en diferents estudis i concretament la modelització de sòls contaminats, gestió d'aigües freàtiques i la monitorització de la qualitat del litoral.

L'esmentat projecte ha estat presentat a la Generalitat el passat 5 de setembre, té una despesa total d'inversió pels propers 6 anys per part de totes les administracions implicades de 4.368.323 €, del qual el Consorci assumeix una despesa màxima de 834.400 €.

OPERACIÓ 2. GESTIÓ SOSTENIBLE DEL CICLE DE L'AIGUA

Intervenció pilot per a la implementació tècnica i tecnològica i infraestructural de l'acció per a la millora mediambiental i de sostenibilitat en el conjunt del ecosistema hídric d'aquest territori (riu, aquífer, aigües residuals, aigües superficials i qualitat del litoral) a St. Adrià i Badalona. Aquesta operació es desplega en dues actuacions: Monitorització model litoral i Gestió de les aigües freàtiques, que a la vegada complementa l'operació liderada per l'UPC relacionada amb la recerca per a la sostenibilitat.

OPERACIÓ 8. EFICIÈNCIA EN DISTRIBUCIÓ ENERGÈTICA

Pla pilot d'aplicació pràctica experimental del model de microxarxa intel·ligent (smart microgrid), per la millora en la captació i distribució elèctrica, en equipaments esportius i

educatius principalment, dels municipis del territori Besòs, per tal de millorar la seva eficiència energètica i ambiental, la qual cosa també reverteix en la millora socioambiental d'aquest territori. L'operació se desplega en una actuació que pretén generar i experimentar un model de distribució energètica, en el marc del consum per part de les administracions locals.

OPERACIÓ 10. REPENSAR I REGENERAR ESPAI 3 XEMENEIES- LITORAL

Operació per al disseny de propostes per a intervenir al Besòs regenerant i reaprofitant l'espai industrial disponible a Sant Adrià (30 ha), i amb la confecció d'un pla executiu d'un model de transformació del sòl industrial a l'espai de les Tres Xemeneies, des de la perspectiva d'un territori mediambiental, socialment i econòmicament, intel·ligent i innovador amb l'acció pilot de descontaminació i regeneració del litoral a Badalona, en una acció demostrativa en col·laboració amb l'UPC. Es planteja com a objectiu una estratègia innovadora per afavorir la recuperació de tota la línia de costa des de Montgat fins a la desembocadura del Besòs, on es van implantar diferents tipologies d'indústries: químiques, centrals termoelèctriques, ha contaminat i malmès el sòl. Es concreta en dues Actuacions: REPENSAR ESPAI 3 XEMENEIES – LITORAL i REGENERACIÓ PILOT DELS SÒLS CONTAMINATS.

ADMINISTRACIÓ COMPETENT

Ajuntament de Badalona; Ajuntament de Sant Adrià de Besòs; Consorci del Besòs; UPC.

TERMINI D'EXECUCIÓ

48 mesos

SEGUIMENT ACCIÓ

Comissió PECT.

PROJECTE RIS3 CAT 2014-2020
ESTRATÈGIA PER A L'ESPECIALITZACIÓ INTEL·LIGENT DE CATALUNYA

PECT

EIX DEL CONEIXEMENT BESÒS- MARINA

ALIMENTACIÓ I INDÚSTRIES DE LA SALUT
Alimentació i Gastronomia - Salut i Biotecnologia

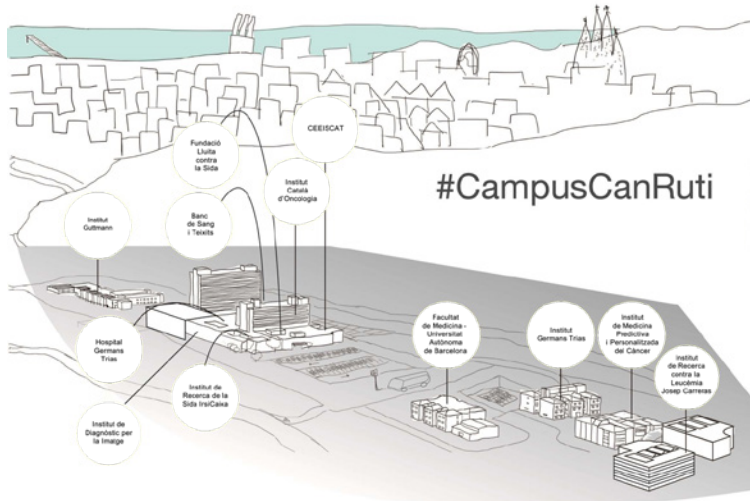
25 de novembre de 2014

Pla d'actuació estratègic: IRTA & Sector de la Flor i Planta Ornamental
Control genètic de les llavors i disminució de la dependència de les multinacionals

58

PECT02 Eix del coneixement Besòs-Marina

OBJECTIUS

8. Impulsar àrees de coneixement i d'activitat econòmica metropolitana fomentant l'economia circular.

LÍNIES ESTRATÈGIQUES

Donar suport al desenvolupament dels Projectes d'Especialització i Competitivitat Territorial (PECT).

DESCRIPCIÓ

Eix del Coneixement Besòs Marina

Centrat en l'Alimentació i la Salut amb dues zones principals de coneixement que representen el Recinte Torribera (Diputació de Barcelona) relacionada amb Universitat de Barcelona i el Campus Biomèdic Germans Trias i Pujol relacionat amb la Universitat Autònoma de Barcelona i com a secundari el Pla d'actuació estratègic: IRTA & Sector de la Flor i Planta Ornamental pel control genètic de les llavors i disminució de la dependència de les multinacionals.

ADMINISTRACIÓ COMPETENT

Ajuntament de Badalona; Ajuntament de Santa Coloma de Gramenet; UAB; UB; Diputació de Barcelona.

TERMINI D'EXECUCIÓ

48 mesos

SEGUIMENT ACCIÓ

Comissió PECT.

PM01 Parc Agroforestal Metropolità del Pla de Reixac

OBJECTIUS

Mantenir i potenciar l'activitat agrícola que hi té lloc tot protegint els valors naturals existents i potenciant un ús públic respectós amb la conservació de l'entorn.

LÍNIES ESTRATÈGIQUES

Incorporar l'agricultura com element de sobirania alimentària pes barris del Besòs.

Mantenir i potenciar l'activitat agrícola que hi té lloc tot protegint els valors naturals existents i potenciant un ús públic respectós amb la conservació de l'entorn.

DESCRIPCIÓ

L'àmbit s'ubica en l'espai agrícola situat al nord de Montcada i Reixac classificat actualment com a equipaments i zones verdes pel PGM. Es proposa la millora dels ecosistemes fluvials i la connectivitat dels torrents i rieres que el creuen, la protecció de les zones humides i de les zones d'interès per la fauna, així com la restauració de les zones degradades i la senyalització d'unes rutes per a la descoberta i gaudi de l'espai.

ADMINISTRACIÓ COMPETENT

Ajuntament de Montcada i Reixac; AMB.

TERMINI D'EXECUCIÓ

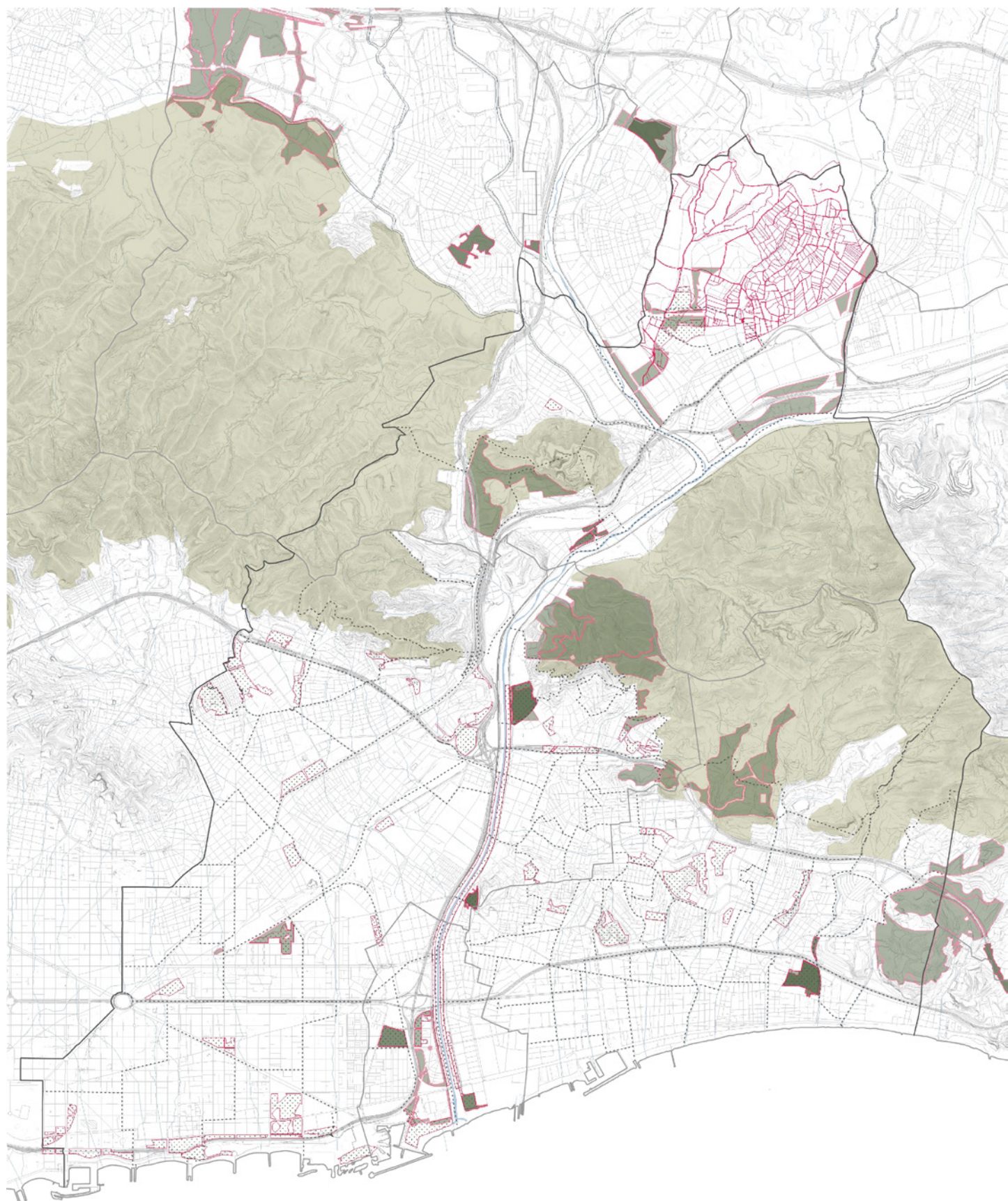
36 mesos

SEGUIMENT ACCIÓ

Ajuntament de Montcada i Reixac; AMB.

Font: Elaboració pròpia

- Espais verds metropolitans
- Parcs AMB
- Parcs > 1 ha

PM02

Parc de les Tres Xemeneies

OBJECTIUS

7. Millorar la qualitat ambiental vertebrant les infraestructures verdes blaves.
5. Millorar l'accessibilitat i connectivitat entre els barris del Besòs.

DESCRIPCIÓ

Creació d'un parc per aprofitar al màxim la seva situació al costat del mar per tal de potenciar el seu ús amb diverses activitats recreatives i de lleure vinculades també a la platja. Al marge esquerre del Besòs, tocant a la desembocadura, davant del mar i al voltant de Tèrmiques, la implantació d'un gran parc en un espai on l'actualitat està en desús, donant continuïtat amb el parc del Litoral.

ADMINISTRACIÓ COMPETENT

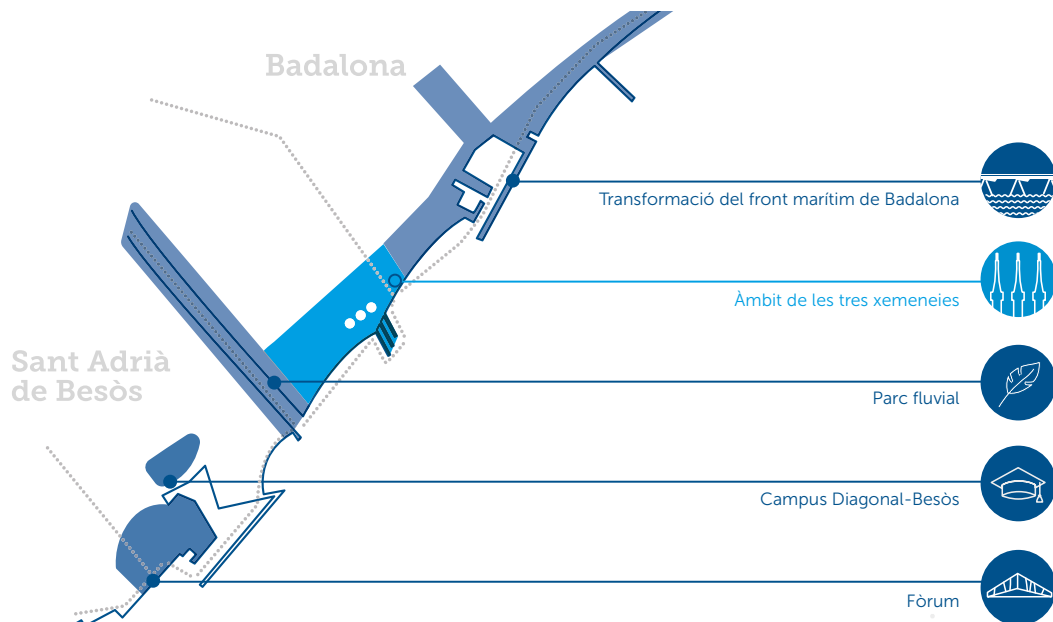
Consorci del Besòs, com a administració actuant del sector urbanístic.

TERMINI D'EXECUCIÓ

18 mesos

SEGUIMENT ACCIÓ

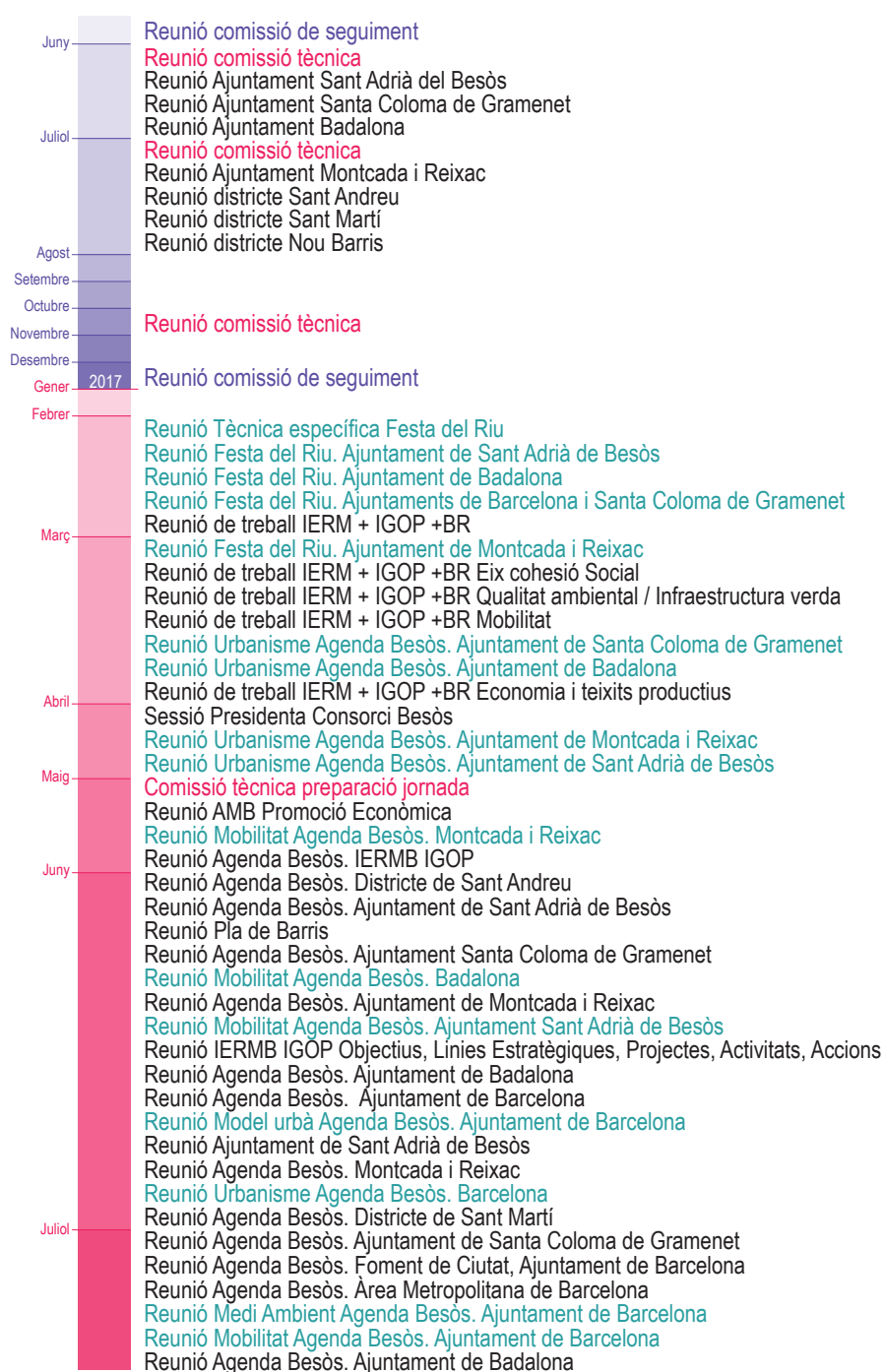
Consorci del Besòs.

PLA DE TREBALL

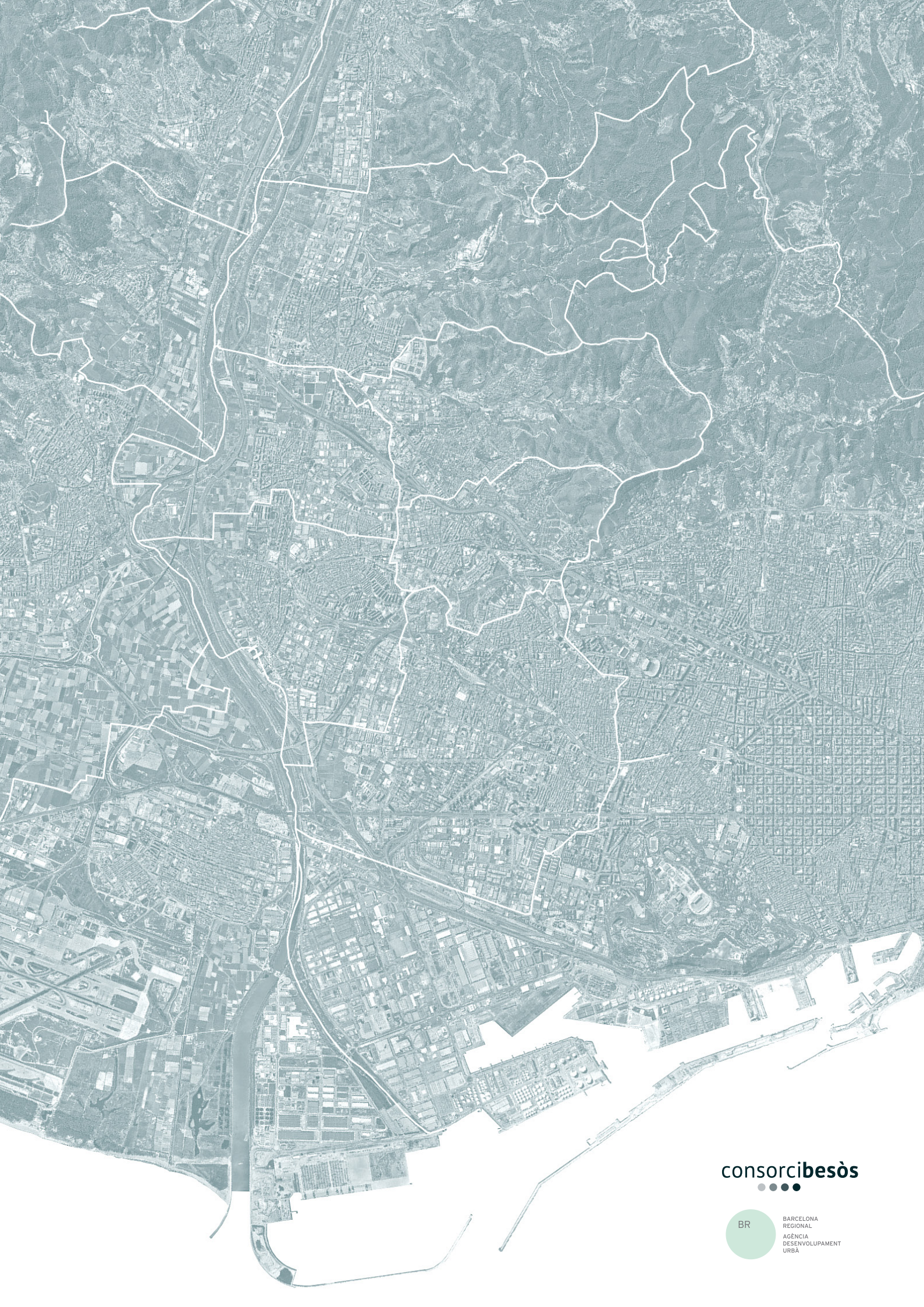
L'Agenda Besòs és el resultat d'un pla de treball complex en el què estan implicats els equips tècnics de les cinc administracions municipals, el Consorci del Besòs, Barcelona Regional, l'Institut d'Estudis Regionals i Metropolitans de Barcelona (IERMB) i l'Institut de Govern i Polítiques Públiques (IGOP) de la Universitat Autònoma de Barcelona. Aquesta col·laboració s'ha fet a través de nombroses reunions i l'intercanvi d'informació sobre els reptes i les oportunitats del territori.

consorcibesòs
● ● ● ●

BR
BARCELONA
REGIONAL
AGÈNCIA
DESENVOLUPAMENT
URBA